

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
W GMINIE MOKRSKO
NA LATA 2021-2030**

Maj 2021

Zleceniodawca:

Wójt Gminy Mokrsko

98-345 Mokrsko 321

tel. (43) 886 32 77

fax (43) 886 32 77

Autor:

Agata Orzeszyna

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku

Tel. (43) 886 32 66

Współudział:

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku

Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku

Pracownicy Urzędu Gminy Mokrsko

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział 1 Spis źródeł stanowiących podstawę do opracowania „Lokalnych Strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Mokrsko”	5
1.1. Dokumenty europejskie	6
1.2. Dokumenty krajowe	10
1.3. Dokumenty lokalne i regionalne.....	11
Rozdział 2 Metodologia.....	20
Rozdział 3 Charakterystyka gminy Mokrsko.....	24
3.1. Dane statystyczne w obrębie gminy	29
Rozdział 4 Zadania własne i zlecone.....	41
Rozdział 5 Pomoc społeczna	43
5.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	43
5.2. Zadania i świadczenia z zakresu polityki społecznej	44
5.3. Udzielone świadczenia – zadania własne i zlecone gminie za rok 2020.....	45
Rozdział 6 Realizacja projektów unijnych.....	52
Rozdział 7 Środowiskowy Dom Samopomocy w systemie pomocy społecznej	53
7.1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku – dane statystyczne.....	54
Rozdział 8 Statystyka wybranych elementów pomocy społecznej.....	55
Rozdział 9 Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, „Dobry Start” za rok 2020	58
9.1. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.....	58
9.2. Świadczenia wychowawcze	61
9.3. „Dobry Start”	62
Rozdział 10 Analiza porównawcza	65
10.1. Finanse publiczne – na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Łodzi z 2019 roku. 65	
10.2. Społeczność– na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Łodzi z 2019 roku.. 66	
Rozdział 11 Analiza SWOT	68
11.1. Priorytety	71
Rozdział 12 Wdrażanie strategii	76
Rozdział 13 Monitorowanie strategii.....	78

Wstęp

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądanych struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mokrsku i przygotowana na lata 2021-2030.

Szybkie i wciąż narastające tempo przemian towarzyszących rozwojowi cywilizacji XXI wieku stawia coraz to nowe wyzwania przed polityką społeczną, pomocą społeczną i pracą socjalną. Pojawiają się nowe problemy, nowe, często nieznane źródła marginalizacji społecznej co w konsekwencji prowadzi do tworzenia się nowych źródeł dysfunkcji, deficytów i ryzyka wykluczenia społecznego, zarówno jednostek jak i całych grup społecznych. W życiu zwykłych ludzi pojawiają się przewartościowania, zmiany statusu społecznego i coraz wyższe kryteria uznania na rynku pracy. Wszystko to nie pozostaje bez wpływu na ogólny poziom życia społeczeństwa. Wiele osób nie potrafi się dostosować do zmian, nie nadąża za postępem i w efekcie populacja klientów pomocy społecznej ciągle się poszerza.

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długofalowym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Realizacja tego procesu jest przypisana Gminie, która opracowuje „Lokalną strategię rozwiązywania problemów”.

Społeczność to skupisko ludzi i instytucji, w obrębie, którego jednostki i grupy mają możliwość wykonywania pełnego obrotu koła życiowych działań, zrealizowania zróżnicowanych form indywidualnej aktywności życiowej, tj. nauka, praca, rozrywka i wypoczynek, kontakty społeczne, zainteresowania itp.

Istotą funkcjonowania społeczności jest jej zdolność stawiania i realizowania celów oraz potrzeb w taki sposób, by zapewnić przeżycie i samorealizację jej członków.

Społeczność, aby była funkcjonalną z punktu widzenia oczekiwań jej członków musi posiadać:

- Pewne formy organizacyjne na użytek zróżnicowanych funkcji
- Sieć wyspecjalizowanych instytucji umożliwiających wyjście naprzeciw potrzebom swych członków.

Każda społeczność zachowawczo i intuicyjnie organizuje w swych strukturach własne systemy wsparcia. Z uwagi na namnażające się różnego rodzaju problemy społeczne Gmina chcąc ochronić swych mieszkańców wszelkimi dostępnymi środkami wspiera podopiecznych pomocy społecznej.

W obrębie Gminy organizowane są różne programy, które mają na celu aktywizację osób niewydolnych i nieporadnych w sferze życia zarówno osobistego jak i społecznego. Od kilku lat niestety wzrasta liczba petentów zgłaszających się po pomoc. Jest to sygnał dla jednostek organizacyjnych do podejmowania kolejnych działań umożliwiających powrót osób korzystających z pomocy społecznej do samodzielnego funkcjonowania.

„Lokalne strategie rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Mokrsko” są dokumentem, który przedstawia gminę Mokrsko, jej obecną sytuację społeczną i dostępne raporty, sytuację pomocy społecznej a także wykazuje wszelkie działania jakie są podejmowane i powinny być podjęte w celu rozwoju i poprawy warunków życiowych społeczności Gminy.

Rozdział 1 Spis źródeł stanowiących podstawę do opracowania „Lokalnych Strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Mokrsko”

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mokrsko na lata 2021-2030 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Poza wymienionymi aktami prawnymi do realizacji strategii skorzystano także z dokumentów programowych, które mówią o spójności społeczeństw, proponując tym samym dialogi oraz pełną współpracę partnerską pomiędzy poszczególnymi szczeblami.

1.1. Dokumenty europejskie

Polska nadal pozostanie największym beneficjentem polityki spójności. Polityka spójności 2021-2027 będzie się opierać na 5 Celach Polityki:

Cel Polityki 1 – Inteligentniejsza Europa.

Cele szczegółowe EFRR:

- Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
- Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów;
- Sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP;
- Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Cel Polityki 2 – Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa.

Cele szczegółowe EFRR:

- Promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej;
- Promowanie odnawialnych źródeł energii;
- Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym;
- Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe;
- Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej;
- Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- Sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia

Cel Polityki 3 – Bardziej połączona Europa.

Cele szczegółowe EFRR:

- Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych;
- Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu;
- Rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej;
- Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej

Cel Polityki 4 – Bardziej prospołeczna Europa.

Cele szczegółowe EFRR:

- Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury;
- Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury;
- Zwiększenie integracji społecznoekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne;
- Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej;

Cele szczegółowe EFS+:

- Poprawa dostępu do zatrudnienia dla wszystkich osób poszukujących pracy, zwłaszcza osób młodych i długotrwale bezrobotnych oraz dla osób biernych zawodowo, a jednocześnie promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej;
- Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, zmian w karierze zawodowej i mobilności;
- Wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy; lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym dostępu do opieki nad dziećmi; zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, w którym przeciwdziała się czynnikom ryzyka dla zdrowia; dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się;
- Poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i szkolenia w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych;

- Wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu, na równych zasadach dla wszystkich, zwłaszcza grup defaworyzowanych, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich;
- Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości poprawy umiejętności i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian kariery i promowanie mobilności zawodowej
- Wspieranie aktywnego włączenia społecznego, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie;
- Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie
- Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; poprawa dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
- Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;
- Przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym przy użyciu środków towarzyszących.

Cel Polityki 5 – Europa bliższa obywatelom.

Cele szczegółowe EFRR:

- Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich;

- Wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, w tym na obszarach wiejskich i przybrzeżnych, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

1.2. Dokumenty krajowe

„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” jest podstawowym dokumentem dotyczącym strategicznej polityki regionalnej państwa. W dokumencie zawarte zostały cele polityki regionalnej, działania oraz zadania, które rząd, samorządy (wojewódzkie, powiatowe, gminne) oraz inne podmioty powinny podjąć.

Cel główny Krajowej Strategii Rozwoju:

Efektywne wykorzystanie endogeniczne potencjałów terytoriów i ich specjalnej dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

1. Cel: Zwiększenie spójności kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

- 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją
- 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze
- 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
- 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów

2. Cel: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
- 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach

3. Cel: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityki ukierunkowanych terytorialnie

- 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
- 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
- 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej

1.3. Dokumenty lokalne i regionalne

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Najważniejszym dokumentem samorządu województwa, który określa wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym oraz przestrzennym, działania niezbędne do ich osiągnięcia jest strategia rozwoju województwa. Władze województwa w odpowiedzi na zmieniające się wyzwania, uwarunkowania poprzez Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, prezentują plan działań będący punktem wyjścia do współpracy, która ma za zadanie podnieść jakość życia mieszkańców województwa łódzkiego. Istotnymi kwestiami dla rozwoju województwa są: poprawa konkurencyjności i innowacyjności regionalnej gospodarki, przeciwdziałanie depopulacji, budowanie kreatywnego kapitału ludzkiego. Znaczące jest również zapewnienie mieszkańcom dobrego stanu zdrowia. Istotną kwestią jest również poprawa jakości powietrza.

W odpowiedzi na wyzwania wewnętrzne oraz globalne województwa łódzkiego, powstała Strategia 2030. Działania skupiać się będą poprawie oraz zwiększeniu dostępności do usług z zakresu opieki zdrowotnej, polityki społecznej, edukacji, kultury, sportu oraz turystyki. W związku z pandemią COVID-19 Zarząd Wojewódzki podejmie działania mające na celu odbudowę gospodarki oraz przeciwdziałanie nasileniu się bezrobocia. Jednym z najważniejszych punktów strategii będzie skupienie działań na rodzinie oraz na stworzeniu godnych warunków życia dla wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego.

Cel Strategiczny:

1. Nowoczesna i Konkurencyjna Gospodarka

Cel Operacyjny:

1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego

Kierunki działań

- 1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji
- 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między sferą B+R a przedsiębiorcami
- 1.1.3. Rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji
- 1.1.4. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy

Cel Operacyjny:

1.2. Podnoszenie kapitału ludzkiego

Kierunki działań

- 1.2.1. Zwiększenie wykorzystania potencjału łódzkich uczelni
- 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego
- 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo, w tym bezrobotnych
- 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych

Cel Operacyjny:

1.3. Wsparcie rozwoju MŚP

Kierunki działań

- 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw
- 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP
- 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB

Cel Operacyjny:

1.4.Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności

Kierunki działań

1.4.1. Zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji rolnej

1.4.2. Utrzymanie wysokiego poziomu jakości produktów rolno-spożywczych

Cel Strategiczny:

2. Obywatelskie Społeczeństwo Równych Szans

Cel Operacyjny:

2.1.Rozwój kapitału społecznego

Kierunki działań

2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych, obywatelskich, promowanie wartości rodzinnych

2.1.2. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury

2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji

2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej

Cel Operacyjny:

2.2.Poprawa stanu zdrowia mieszkańców

Kierunki działań

2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych

2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia

2.2.3. Poprawa dostępności w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej

Cel Operacyjny:

2.3.Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego

Kierunki działań

- 2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
- 2.3.2. Rozwój placówek i usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług)
- 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej

Cel Strategiczny:

3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

Cel Operacyjny:

3.1.Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska

Kierunki działań

- 3.1.1. Poprawa jakości powietrza
- 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
- 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
- 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych

Cel Operacyjny:

3.2.Ochrona i kształtowanie krajobrazu

Kierunki działań

- 3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego
- 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych
- 3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni

Cel Operacyjny:

3.3. Zwiększenie dostępności transportowej

Kierunki działań

- 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa
- 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa
- 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa
- 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
- 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych

Cel Operacyjny:

3.4. Nowoczesna energetyka w województwie

Kierunki działań

- 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
- 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego

Cel Operacyjny:

3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami

Kierunki działań

- 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
- 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
- 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu

Cel Operacyjny:

3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych

Kierunki działań

3.6.1. Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej

3.6.2. Rozwój, wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych e-usług

Cel Horyzontalny

1. ZARZĄDZANIE ROZWOJEM - EFEKTYWNIE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANE WOJEWÓDZTWO

- a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli
- b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno - komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem
- c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów
- d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego

Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2020 jest jednym z najistotniejszych dokumentów samorządu powiatowego. Określa problemy rozwoju oraz stan rozwoju. Określa również misję, wizję, cele oraz zadania strategiczne obejmujące okres od 2020 roku. Strategia ma za zadanie odpowiedzieć na wyzwania rozwojowe powiatu, które wynikają z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju. Strategia ma służyć wspieraniu pozytywnych przemian, niwelowaniu barier rozwojowych oraz wykorzystaniu zasobów powiatu. Wyzwania i wymogi polityki regionalnej w kontekście nowej perspektywy finansowej 2014-2020 wprowadzają reorientację metod zarządzania na poziomie powiatu. Eksponowanie to podejście, które ma integrować działania rozwojowe, które oparte są na koordynacji realizowanych przedsięwzięć i współpracy partnerów lokalnych. Nowa zasada oraz metoda podejścia do stymulowania rozwoju zawarta w Strategii ukazuje konieczność partnerstwa publiczno-publicznego, publiczno-prywatnego, współdziałania na szczeblu lokalnym. Strategia realizowana „jest poprzez odejście od planowania sektorowego na rzecz planowania funkcjonalnego, bazującego na potencjałach terytorialnych. Opracowywanie projektów rozwojowych

oraz aplikowanie i uzyskiwanie zewnętrznych środków finansowych oparta będzie na owej Strategii. Będzie ona również pomocą w koordynacji działań rozwojowych podejmowanych przez lokalne jednostki samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty aktywnie biorące udział w życiu społeczności Ziemi Wieluńskiej.

Cel strategiczny:

1. Dynamiczna i konkurencyjna gospodarka powiatu

Cel operacyjny

1.1. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki

Zadania strategiczne

- 1.1.1. Wsparcie modernizacji technologicznej i innowacyjności przedsiębiorstw
- 1.1.2. Wsparcie umiędzynarodowienia lokalnych podmiotów gospodarczych
- 1.1.3. Tworzenie sieci współpracy pomiędzy samorządem a biznesem
- 1.1.4. Wsparcie przedsiębiorczości

Cel operacyjny

1.2. Nowoczesne rolnictwo

Zadania strategiczne

- 1.2.1. Wsparcie specjalizacji produkcji rolnej
- 1.2.2. Wsparcie współpracy pomiędzy rolnikami
- 1.2.3. Wsparcie rolnictwa ekologicznego

Cel operacyjny

1.3. Turystyka czerpiąca z różnorodności zasobów

Zadania strategiczne

- 1.3.1. Wsparcie rozwoju agroturystyki
- 1.3.2. Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych
- 1.3.3. Rozwój bazy turystycznej
- 1.3.4. Rozwój Wielunia jako znaczącego ośrodka turystyczno-konferencyjno-rozrywkowego
- 1.3.5. Kreowanie zintegrowanych produktów turystycznych

Cel operacyjny

1.4.Sprawnie zarządzany powiat

Zadania strategiczne

1.4.1. Promocja zasobów Powiatu

1.4.2. Budowanie marki miejsca (Ziemi Wieluńskiej)

1.4.3. Samorząd powiatowy – lider i integrator działań samorządowych

1.4.4. Poprawa kompetencji pracowników samorządowych

Cel strategiczny:

2. Zintegrowana i aktywna społeczność powiatu

Cel operacyjny

2.1.Wzmacnianie kapitału ludzkiego

Zadania strategiczne

2.1.1. Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb rynku pracy

2.1.2. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych

2.1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych

2.1.4. Prowadzenie działań profilaktycznych i promocyjnych w zakresie ochrony zdrowia

2.1.5. Budowanie społeczeństwa informacyjnego

Cel operacyjny

2.2.Budowanie kapitału społecznego

Zadania strategiczne

2.2.1. Wzmacnianie współpracy samorządu z sektorem pozarządowym

2.2.2. Integracja działań prospołecznych w zakresie kultury i budowania społeczeństwa obywatelskiego

2.2.3. Wzmacnianie tożsamości lokalnej Ziemi Wieluńskiej

Cel operacyjny

2.3.Przyjazna infrastruktura i usługi społeczne

Zadania strategiczne

2.3.1. Poprawa infrastruktury i dostępności placówek opieki wczesnoszkolnej (i żłobków)

2.3.2. Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o znaczeniu ponadgminnym

2.3.3. Poprawa dostępności i jakości publicznych usług zdrowotnych

Cel strategiczny:

3. Spójny terytorialnie i atrakcyjny przyrodniczo powiat

Cel operacyjny

3.1. Zintegrowana infrastruktura techniczna

Zadania strategiczne

- 3.1.1. Rozwój zintegrowanego systemu kanalizacji i oczyszczalni ścieków
- 3.1.2. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym
- 3.1.3. Budowa spójnego systemu komunikacji w powiecie
- 3.1.4. Budowa obwodnicy dla Wielunia
- 3.1.5. Budowa wspólnego dla powiatu systemu gospodarki odpadami

Cel operacyjny

3.2. Zadbane środowisko przyrodnicze

Zadania strategiczne

- 3.2.1. Integracja działań w zakresie ochrony walorów przyrodniczych
- 3.2.2. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców
- 3.2.3. Wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii

Rozdział 2 Metodologia

Strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowano na podstawie analizy i wyników debat strategicznych określonych za pomocą Metody Aktywnego Planowania Strategicznego.

Spotkania pracowników GOPS-u i Urzędu Gminy odbywały się systematycznie, a ich celem było określenie i wytyczenie celów i kierunków działania w poszczególnych obszarach polityki społecznej.

Analiza SWOT pozwala na uporządkowanie czynników mających wpływ na rozwój danej jednostki samorządu terytorialnego (JST). W pracy nad SWOT można wyróżnić dwa etapy:

1. Etap pierwszy to pogrupowanie wszystkich zdiagnozowanych czynników mających wpływ na rozwój na pozytywne i negatywne.
2. Etap drugi obejmuje podział czynników pozytywnych (plusów), jak i barier (negatywów) na wewnętrzne i zewnętrzne.

Specyfika analizy dla JST wskazuje, że za czynniki wewnętrzne powinno się uznawać tylko te, na które dana jednostka ma wpływ, nie zaś wszystkie, które znajdują się na obszarze gminy. W takim ujęciu np. położenie gminy na szlaku architektury drewnianej będzie pozytywem, ale zewnętrznym (czyli szansą).

Oba etapy prac prowadzą do analizy obejmującej następujące wymiary: pozytywny i negatywny, zewnętrzny i wewnętrzny (rysunek 1.)

Aspekty pozytywne	Wewnętrzne aspekty rozwoju		Aspekty negatywne
	S – strengths (silne strony)	W – weaknesses (słabe strony)	
	O – opportunities (szanse)	T – threats (zagrożenia)	
	Zewnętrzne aspekty rozwoju		

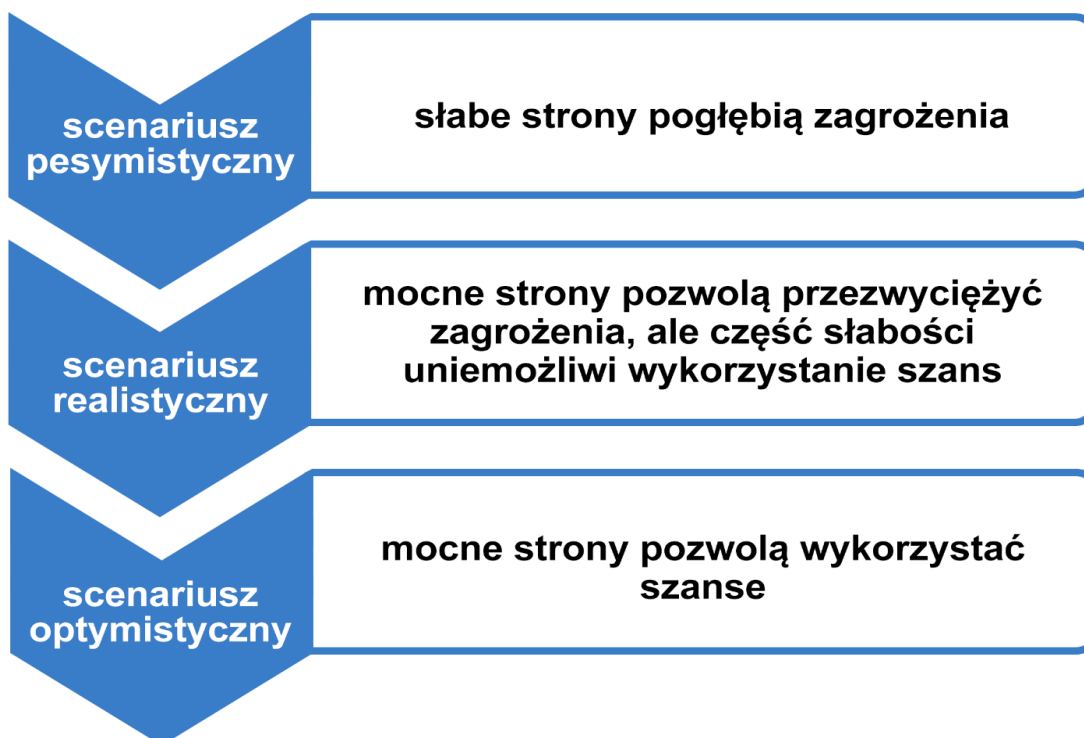
Rysunek 1. Analiza SWOT – ujęcie wielowymiarowe

Analiza SWOT nie powinna się zakończyć tylko na wylistowaniu (wskazaniu) czynników i barier, a następnie przypisaniu ich do odpowiednich części, tj. perspektywy zewnętrznej lub wewnętrznej. Istotą tej metody jest podejście od wewnątrz na zewnątrz. Pozwala to na nowoczesne podejście do rozwoju, zakładające dopełnianie się czynników wewnętrznych i zewnętrznych.

Prowadząc analizę od wewnątrz na zewnątrz JST, poszukujemy odpowiedzi na pytania:

- Czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?
- Czy słabości uniemożliwią (zablokują) wykorzystanie szans?
- Czy mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia?
- Czy słabe strony pogłębią zagrożenia?

W ten sposób uzyskujemy pełny obraz czynników, które wpływają na rozwój. Ponieważ SWOT to jedna z metod porządkowania informacji i danych, jakie pozyskaliśmy na etapie diagnozy, powinny z niego wynikać scenariusze rozwoju.

Ponadto SWOT stanowi wskazówkę do formułowania celów rozwoju. Dlatego dobrze jest zadbać o to, żeby SWOT, zawierał te czynniki (elementy), które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju. W odniesieniu do wszystkich elementów analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń) możliwe jest przeprowadzenie wartościowania, czyli wskazanie tych czynników, które mają największą siłę oddziaływania (istotny wpływ na rozwój), średnią siłę oddziaływania lub słabą siłę oddziaływania. Możliwe jest np. dokonanie oceny w skali 1–3, gdzie 3 oznacza najważniejsze znaczenie dla rozwoju, 2 – istotne znaczenie, 1 – pozostałe (nieistotne, trudne do określenia).

Na podstawie wcześniej opracowanej analizy SWOT:

- silne strony (wewnętrzne) polityki społecznej w gminie Mokrsko,
- słabe strony (wewnętrzne),
- szanse (zewnętrzne),
- zagrożenia (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

W jaki sposób należy postępować i jakie konkretnie inicjatywy podjąć, by wykluczyć wszystkie problemy i słabe strony, które zakwalifikowano jako zagrożenia nie mogąc się rozprzestrzeniać.

Bazując na tak sformułowanym pytaniu wszyscy uczestnicy spotkania opracowali listę działań, które pomogą w realizacji założonych celów wzorując się na konstruktywnie ustalonym planie działania i słabych stronach oraz zagrożeniach wynikających z przeprowadzonej dyskusji.

Adekwatnie postąpiono przy procesie formułowania celów wynikających z mocnych stron i szans.

Następnym etapem procesu konsultacji społecznej była klasyfikacja celów, w każdym z indywidualnych obszarów polityki społecznej.

Założono, że w każdym obszarze powinny zostać wyróżnione 2 priorytety, bez których dany obszar nie może się rozwijać oraz 2 cele pierwszorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru. Dzięki takiej klasyfikacji i uszeregowaniu obszarów z priorytetami wypracowano podczas konsultacji kilkadziesiąt celów w poszczególnych obszarach.

Wyszczególnione i pogrupowane na stopień ważności cele w konkretnych obszarach polityki społecznej, stały bazą do opracowania Programów Operacyjnych.

W Programach Operacyjnych Rozwiązywania Problemów Społecznych posłużono się głównymi priorytetami wynikającymi z wybranego wariantu prowadzenia polityki społecznej w gminie Mokrsko oraz w oparciu o konsultacje społeczne, ustalono, że są one niezmiennie od lat. Priorytety te nazwano w następujący sposób:

- **PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ**
- **PRIORYTET 2 – SENIORZY**
- **PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ**
- **PRIORYTET 4 – UBÓSTWO**
- **PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ**
- **PRIORYTET 6 - BEZRADNOŚĆ**
- **PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA – NARKOMANIA**
- **PRIORYTET 8 – ALKOHOLIZM**

W opisie Programów Operacyjnych omówiono szczegółowo zasady klasyfikacji poszczególnych działań przypisanych konkretnym obszarom problematyki społecznej w gminie Mokrsko. Działania te zostały równocześnie przypisane poszczególnym realizatorom polityki społecznej w gminie.

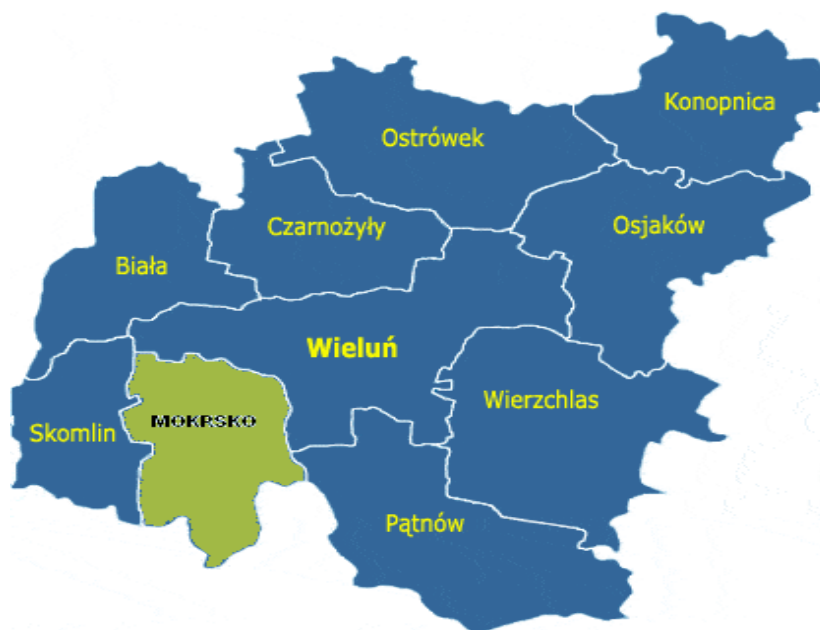
Rozdział 3 Charakterystyka gminy Mokrsko

GMINA MOKRSKO położona jest w centralnej Polsce, w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, około 12 km na południowy zachód od Wielunia. Powierzchnia gminy wynosi 7.775 km, a liczba ludności ponad 5400 osób.

Pierwsza oficjalnie udokumentowana wzmianka o miejscowości Mokrsko pochodzi z 1220 r., z dokumentu biskupa krakowskiego Iwo Odrowąża. Badania archeologiczne świadczą jednak o tym, że dużo wcześniej istniała już osada mieszkalna, która na przestrzeni lat ewaluowała. Co jakiś czas zmieniała się też nazwa miejscowości oraz jej powierzchnia i liczba mieszkańców, jednakże pierwotne ziemie na których rozwijała się osada pozostawały bez zmian. Z uwagi na prężny rozwój miejscowości i dobrze rozwijającą się infrastrukturę Mokrsko stało się siedzibą Gminy. Gmina Mokrsko liczy ponad 140 lat. Stanowi zatem żelazne ogniwo podziału administracyjnego kraju. Początkowo wchodziła w zakres województwa sieradzkiego, obecnie stanowi część województwa łódzkiego. Niezmiennie od zawsze związana była z wieluńską wspólnotą terytorialną, kulturową i kościelną, jaką była początkowo kasztelania rudzka, ziemia wieluńska, księstwo wieluńskie i powiat wieluński.

Gmina Mokrsko jest jedną z 10 gmin powiatu wieluńskiego, graniczy z gminami Skomlin, Biała, Wieluń, Pątnów, a od południa z województwem opolskim.

Rys. 2. Terytorium Powiatu Wieluńskiego

Źródło: www.gminy.pl

Pod względem podziału terytorialnego gmina składa się z 12 sołectw: Mokrsko I, Mokrsko II, Brzeziny, Chotów, Jasna Góra, Komorniki, Krzyworzeka I, Krzyworzeka II, Mątewki, Motyl, Ożarów, Słupsko

Rys. 3. Terytorium Gminy Mokrsko – podział na sołectwa

Źródło: www.mokrsko.pl

Gmina Mokrsko jest gminą rolniczą. Jej powierzchnia to 6.040,6 ha użytków rolnych. Dominuje uprawa zbóż takich jak pszenica, żyto, jęczmień, rzepak oraz coraz bardziej popularna staje się uprawa kukurydzy. Niezmiennie użytki rolne obsadzone są również ziemniakami. W hodowli dominuje zdecydowanie trzoda chlewna choć prosperują jeszcze gospodarstwa zajmujące się hodowlą bydła.

Gmina Mokrsko obejmuje obszar 7.775 ha

Zestawienie:

NAZWA GRUNTU	W hektarach
Grunty orne	4.903
Użytki zielone	357
Sady	27
Pastwiska	326
Grunty pod zabudowę	271
Grunty pod stawami	11
Grunty pod rowami	36
Lasy	1.490
Grunty zadrzewione	11
Pozostałe grunty i nieużytki	343
RAZEM:	7.775

Gmina Mokrsko liczy 1441 gospodarstw i 701 działek rolnych, obejmujących łącznie powierzchnię 6.050,45 ha ziem użytkowych.

Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw
0,0 - 0,9999 ha	701 (działki rolne)
1,0 - 4,9999 ha	1084
5,0 – 29,9999 ha	350
30,0 ha i powyżej	7

Zróżnicowanie gleb pod względem klasy bonitacji na terenie gminy przedstawia się następująco:

kl. II - 5,54 ha (0,1%)

kl. III - 933,58 ha (16,0%)

kl. IV - 3766,63 ha (62,5%)

kl. V - 1037,28 ha (17,0%)

kl. VI - 247,52 ha (4,0%)

kl. VI - 23,9 ha (0,4%)

Najlepsze gleby gminy to gleby bielicowe, pseudobielicowe i brunatne wyługowane oraz lokalnie czarne ziemie. Występują one dużymi kompleksami w środkowej części gminy w rejonie wsi Mokrsko, Krzyworzeka, Ożarów, a także mniejszymi płatami w rejonie wsi Komorniki oraz na północy w rejonie wsi Chotów, Słupsko. Są to gleby III klasy gruntów ornych (sporadycznie II kl.) zaliczane do kompleksu pszenno-dobrego oraz żytnio-pszenno-dobrego. Gleby te charakteryzują się dużą zasobnością w składniki pokarmowe, właściwymi stosunkami wodno-powietrznymi, posiadają bardzo korzystne warunki do produkcji rolnej w szerokim zakresie upraw przy wysokiej kulturze rolnej. Do grupy gleb najlepszych należy także zaliczyć gleby o podobnym składzie mechanicznym, ale o niekorzystnych warunkach wilgotnościowych zaliczone do kompleksu zbożowo-pastewnego, występujące sporadycznie niewielkimi płatami we wschodniej części gminy. Wszystkie te gleby są glebami prawnie chronionymi o dużych walorach środowiska przyrodniczego, wskazane do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu.

Gleby średniej jakości występują na całym obszarze gminy poza częścią południową. Występują głównie w formie dość dużych płatów w rejonie wsi Mątewki, Chotów i Komorniki. Są to głównie gleby bielicowe, pseudobielicowe i brunatne wyługowane, a miejscami czarne ziemie właściwe. Są to gleby IV klasy gruntów ornych zaliczane do kompleksu żytnio-dobrego.

Gleby mało korzystne i bardzo mało korzystne do produkcji rolnej występują głównie południowej części gminy, a ponadto niewielkimi przeważnie płatami na całym terenie. Większe ich powierzchnie znajdują się w rejonie wsi Orzechowiec, Pasternik, Ożarów, Krzyworzeka. Są to głównie gleby brunatne wyługowane z niewielkim udziałem gleb pseudobielicowych i czarnych ziem. Gleby te należą do V-VI klasy gruntów ornych, a zaliczane są do kompleksu żytnio-słabego i żytnio-łubinowego. Możliwości podniesienia żyzności tych gleb są niewielkie. Proponowane w planie zalesienia tych terenów są rozwiązaniem jak najbardziej prawidłowym.

W gminie występują również chronione gleby organiczne, głównie torfowe, związane z dolinami niektórych cieków, znajdujących się w gminie. Są to głównie obszary we wsiach Orzechowiec, Jasna Góra, Motyl i Banasie. Ich odsetek nie jest jednak duży.

Na obszarze gminy występuje dużo terenów zmeliorowanych. Za priorytetowe działania należy uznać prace związane z konserwacją i prawidłowym funkcjonowaniem istniejących systemów melioracyjnych. Należy przyjąć, że inwestowanie i lokalizowanie obiektów i urządzeń o innym charakterze niż rolniczym nie powinno mieć miejsca na obszarach zmeliorowanych.

Oceniając warunki glebowe gminy Mokrsko należy stwierdzić, że gmina posiada dzięki dominacji dobrych i bardzo dobrych gleb bardzo korzystne warunki do intensywnej gospodarki rolnej.

Na terenie gminy znajdują się zakłady produkcyjne takie jak np. piekarnie, tartaki, ubojnie zwierząt, stolarnie i przetwórnice ziół. Rozwijają się również działy usługowy, który obejmuje np. lakiernictwo pojazdowe, piekarnictwo, usługi transportowe, murarstwo – tynkarstwo, dekarstwo, stolarstwo, ślusarstwo, mechanika pojazdowa, usługi remontowe – budowlane, tartacznictwo, betoniarstwo, kamieniarstwo, fryzjerstwo, gastronomia, handel obwoźny, hurtowy i detaliczny art. spożywczych i przemysłowych, usługi mechanizacyjne agrotechniczne, usługi medyczne, usługi weterynaryjne, usługi krawieckie, video - filmowanie, punkt wymiany butli gazowych, stacje paliw, gospodarstwo ogrodnicze, działalność związana z ubezpieczeniami.

Gęsta i różnorodna sieć usług na obszarze gminy sprawia, iż potrzeby ludności lokalnej w tym zakresie są zaspokojone. Prowadzone usługi mają również charakter poza lokalny. Wytworzone towary i przetwory często są eksportowane poza obszar gminy Mokrsko.

Gmina Mokrsko posiada cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe występujące głównie w południowej części gminy, w której preferuje się rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej. Walory te związane są głównie z dużymi powierzchniami leśnymi i zróżnicowaną rzeźbą terenu.

Lasy znajdujące się w gminie Mokrsko należą do VI Małopolskiej Krainy Przyrodniczej i Dzielnicy 6 Wyżyny Woźnico-Wieluńskiej. Są to lasy państwowe i prywatne. Całkowita powierzchnia lasów na terenie gminy wynosi 1.490 ha. Lesistość gminy wynosi 19,16% i jest nieco niższa od lesistości woj. łódzkiego (20,6%). Najwięcej lasów znajduje się w południowej części gminy.

Gmina Mokrsko została zwodociągowana w 99% - wbudowane zostały 91,71 km sieci przesyłowej i 42,59 km przyłączy. Powstała kanalizacja o długości 15,02 km i 10,88 km przyłączy. Tereny pod oczyszczalnią stanowią własność komunalną gminy. Na terenie gminy znajdują się dwa ujęcia wody – dwie stacje uzdatniania wody w miejscowościach Mokrsko i Ożarów, które zaopatrują w wodę także gospodarstwa z gmin ościennych.

3.1. Dane statystyczne w obrębie gminy

Przekrój statystyczny gminy Mokrsko wg danych za rok 2020:

WYSZCZEGÓLNIENIE:	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	5.423
Mężczyźni	2.715
Kobiety	2.708
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	3.262
Mężczyźni	1.814
Kobiety	1.448
Małżeństwa zawarte w 2020 roku ogółem, w tym:	24
Cywilne	2
Wyznaniowe	22
Urodzenia żywe w 2020 roku	49
Zgony ogółem w 2020 roku, w tym:	75
Niemowląt	0
Przyrost naturalny	-0,004859‰
Dochód budżetu gminy ogółem w 2020 roku (w złotych):	29.796.298,00
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2020 roku (w złotych), w tym na:	28.394.786,00
gospodarkę mieszkaniową	270.434,00
administrację publiczną	270.434,00
oświatę i wychowanie	8.683.284,00
ochronę zdrowia	92.895,00
opiekę społeczną	1.579.194,00
Dochody gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2020 roku	5.496,00
Dochody własne gminy w złotych na 1 mieszkańca w 2020 roku	1.403,00
Wydatki gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2020 roku	5.238,00
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2020 roku	570,00

OCHRONA ZDROWIA

System ochrony zdrowia oparty jest na publicznych i niepublicznych Zakładach Opieki zdrowotnej

Lp.	Nazwa zakładu/praktyki	Miejscowość	Zakres działalności
1	SPZPOZ Przychodnia Lekarzy Specjalistów „SANMED”	Mokrsko	Podstawowa Opieka Zdrowotna
2	SPZPOZ Przychodnia Lekarzy Specjalistów „SANMED”	Ożarów	Podstawowa Opieka Zdrowotna
3	NZOZ „KAMED”	Krzyworzeka	Podstawowa Opieka Zdrowotna
4	Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacyjna	Mokrsko	Rehabilitacja
5	Gabinet Stomatologiczny	Mokrsko	Usługi stomatologiczne
7	Gabinet Stomatologiczny	Krzyworzeka	Usługi stomatologiczne
8	2 Punkty apteczne	Mokrsko	Sprzedaż leków i suplementów

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Polskie bezrobocie ma w dużym stopniu charakter bezrobocia długotrwałego. Bezrobotni długoterminowi, pozostający bez pracy dłużej niż rok, stanowią większość wśród bezrobotnych. Grupa bezrobotnych krótkoterminowych wykazuje się większą aktywnością na rynku pracy, częściej podejmuje prace dorywcze, a także częściej rejestruje się w urzędach pracy, w celu znalezienia pracy, otrzymania świadczeń zdrowotnych oraz przysługującego części z nich zasiłku. Wykazują się także większą gotowością do podjęcia pracy. Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż rok utrzymują się dzięki wsparciu rodziny i świadczeń pomocy społecznej. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku długoterminowych, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Gmina Mokrsko jest gminą wiejską o niskim poziomie uprzemysłowienia. Na terenie gminy znajdują się zakłady produkcyjne takie jak np. piekarnie, tartaki, ubojnie zwierząt, stolarnie i przetwórnice ziół. Rozwijają się również działy usługowy, który obejmuje np. lakiernictwo pojazdowe, fryzjerstwo, usługi medyczne, punkty wymiany butli gazowych, murarstwo – tynkarstwo, dekarstwo, stolarstwo, ślusarstwo, mechanika pojazdowa, usługi remontowe – budowlane, handel obwoźny, hurtowy i detaliczny artykułów spożywczych i przemysłowych, usługi weterynaryjne, usługi krawieckie, video - filmowanie, stacje paliw, gospodarstwo ogrodnicze, działalność związana z ubezpieczeniami. Na dzień 31 grudnia 2020 roku zarejestrowane były 226 podmioty prowadzące własną działalność gospodarczą.

Według stanu na koniec września 2020 r. w ewidencji wieluńskiego urzędu pracy znajdowały się 2032 osoby bezrobotne. W odniesieniu do stanu na koniec grudnia 2019 r. odnotowano wzrost poziomu bezrobocia o 96 osób. Liczba osób bezrobotnych w powiecie wieluńskim obniżała się w miesiącach od lutego do marca oraz od czerwca do września, wzrost występował jedynie w miesiącu styczniu, kwietniu oraz w maju. Porównując liczbę osób bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu w końcu września 2020 r. z analogicznym okresem ubiegłego roku należy zaznaczyć, że poziom bezrobocia uległ zwiększeniu o 159 osób, tj. o 7,8%.

W ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wieluniu najliczniejsze grupy stanowią osoby zamieszkałe na terenach wiejskich – 66,6%, bez prawa do zasiłku – 86,9%, długotrwale bezrobotne – 53,9% oraz osoby poprzednio pracujące – 89,3%. Ponadto w PUP w Wieluniu na koniec września 2020 r. zarejestrowanych było między innymi: 267 osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych, 99 osób w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki, 93 bezrobotnych niepełnosprawnych, 89 osób poszukujących pracy oraz 1132 kobiety.

Stopa bezrobocia w powiecie wieluńskim w końcu września 2020 r. wynosiła 6,1%. W tym samym czasie stopa bezrobocia w województwie łódzkim wyniosła 6,2%, a w skali całego kraju – 6,1%. W analogicznym okresie ubiegłego roku wskaźnik ten kształtował się następująco: powiat wieluński – 5,6%, województwo łódzkie – 5,4%, cały kraj – 5,1%.

Powiatowy Urząd Pracy w Wieluniu organizuje zajęcia aktywizacyjne oraz programy szkoleniowe dla osób bezrobotnych. Do form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy osobom bezrobotnym należy zaliczyć, między innymi, staże i szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne i roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności, gospodarczej, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy, udzielanie porad grupowych, organizacja zajęć aktywizacyjnych, grupowych informacji zawodowych oraz organizowanie spotkań informacyjnych.

Prace społecznie użyteczne organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między Powiatowym Urzędem Pracy a Wójtem Gminy, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Osoby wykonujące prace w ramach prac społecznie użytecznych pracują w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. W tym czasie mają szansę zdobywać nowe doświadczenia zawodowe. Za swoją pracę otrzymują świadczenie

w określonej wysokości, która podlega waloryzacji i nadal posiadają status osoby bezrobotnej. W 2020 r. w ramach prac społecznie użytecznych w Gminie Mokrsko zatrudnione były 4 osoby.

Liczba osób zarejestrowanych ogółem w Gminie Mokrsko to 116 osób w tym 68 stanowiły kobiety. Prawo do zasiłku posiadało 18 osób a bez prawa zasiłku pozostawało 98 osób. Wśród mieszkańców gminy Mokrsko, najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych

stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, bez wykształcenia średniego oraz osoby bez doświadczenia zawodowego.

Obserwując aktualną sytuację na rynku pracy w Gminie Mokrsko należy stwierdzić, że w ostatnim okresie zaczęła się ona nieznacznie pogarszać. Poziom bezrobocia rośnie, mniej korzystnie kształtują się wskaźniki napływu do bezrobocia, odpływu z bezrobocia oraz płynności rynku pracy, maleje liczba osób wyłączonych z ewidencji urzędu z powodu podjęcia pracy. Nadal trudną sytuację na rynku pracy pogłębia niekorzystna struktura bezrobocia. Wyższy niż w roku ubiegłym jest odsetek bezrobotnych z wykształceniem wyższym, osób do 30 roku życia, zamieszkałych na wsi oraz bez wykształcenia średniego. W dalszym ciągu w trudnej sytuacji na rynku pracy są kobiety, bowiem mają większe trudności ze znalezieniem zatrudnienia oraz osoby niepełnosprawne.

Sytuacja na rynku pracy w powiecie wieluńskim w okresie styczeń – wrzesień w latach 2019-2020

	Ludność w wieku produkcyjnym		Liczba osób bezrobotnych									
	Stan na 31.12.2019		a – stan na 30.09.2019 r. b – stan na 30.09.2020 r.									
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku	długotrwale bezrobotni	w okresie do 12 m-cy od dnia uk. nauki	bez kwalifikacji zawodowych	do 30 roku życia	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia
Powiat	45 942	21 422	a b	1873 2032	1115 1132	210 267	1065 1096	118 99	370 365	526 627	269 321	464 446
Miasto	13 035	6 346	a b	673 678	388 375	75 79	393 388	25 27	118 122	132 156	56 70	200 175
Gminy wiejskie												
Biała	3 324	1 534	a b	110 114	68 62	13 16	55 59	10 9	22 15	46 46	27 26	23 20
Czarnożyły	2 763	1 245	a b	91 97	57 61	10 17	55 47	4 5	17 16	25 43	14 19	20 14
Konopnica	2 221	990	a b	93 99	54 59	11 12	48 53	5 8	19 16	24 36	14 22	21 20
Mokrsko	3 256	1 446	a b	108 116	70 68	23 18	39 46	11 6	16 12	38 43	26 23	15 20
Osjaków	2 826	1 318	a b	116 147	65 81	10 24	63 75	11 7	25 28	41 52	17 28	25 35
Pątnów	3 986	1 876	a b	118 143	79 84	8 24	69 65	13 9	34 26	48 57	20 30	27 23
Skomlin	2 033	926	a b	77 85	50 53	9 9	52 52	6 1	20 22	21 23	13 8	15 17
Wierzchnas	4 081	1 869	a b	167 189	93 102	17 25	97 107	14 11	30 35	49 59	26 41	39 41
Wieluń	5 672	2 616	a b	216 243	129 130	25 32	131 137	11 9	50 50	63 72	33 34	57 51
Ostrówek	2 745	1 256	a b	104 121	62 57	9 11	63 69	8 7	19 23	39 40	23 20	22 31

Struktura bezrobotnych w Gminie Mokrsko

Liczba zarejestrowanych osób z gminy Mokrsko wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu w roku 2019 wynosiła ogółem 112 osób w tym 72 kobiety a 40 mężczyzn. Z kolei, jeśli chodzi o rok 2020 z danych z pierwszego półrocza wynika, że zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Mokrsko jest 109 w tym 59 kobiet i 50 mężczyzn.

Zestawienie gmin z powiatu wieluńskiego pod względem zjawiska bezrobocia w roku 2019.

Nazwa miejscowości	Liczba ludności	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych
Biała	5440	119
Czarnożyły	4523	106
Konopnica	3772	101
Mokrsko	5401	112
Osjaków	4738	133
Ostrówek	4481	106
Pątnów	6504	129
Skomlin	3319	86
Wieluń	22269	867
Wierzchlas	6622	177

**Zestawienie gmin z powiatu wieluńskiego pod względem zjawiska bezrobocia
stan na koniec I półrocza 2020 roku.**

Nazwa miejscowości	Liczba ludności	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych
Biała	5421	124
Czarnożyły	4516	104
Konopnica	3746	103
Mokrsko	5392	109
Osjaków	4733	143
Ostrówek	4498	126
Pątnów	6528	149
Skomlin	3324	90
Wieluń	22125	976
Wierzchnas	6610	196

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwo jest jednym z istotnych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. Należy podkreślić, że poczucie bezpieczeństwa wynika, zarówno z obiektywnych faktów mających odzwierciedlenie w statystykach publikowanych przez policję i straż miejską, jak i z subiektywnych przekonań mieszkańców. Dlatego też analizując niniejszy problem wykorzystano dostępne dane publikowane przez Komendę Powiatową Policji (KPP) w Wieluniu.

W powiecie wieluńskim zlokalizowane są 3 jednostki policji:

- Komisariat Policji w Osjakowie,
- Komisariat Policji w Białej,
- Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu

W 2020 r. funkcjonariusze policji interweniowali na terenie Gminy Mokrsko 296 razy. Liczba interwencji w stosunku do 2019 r. zmniejszyła się o 18.

Głównymi przyczynami interwencji były przede wszystkim: awantury domowe (42 interwencje), drobne kradzieże sklepowe, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych oraz wykroczenia przeciwko mieniu (np. uszkodzanie infrastruktury).

Liczba interwencji na terenie Gminy Mokrsko w latach 2019-2020

Rodzaj interwencji	Rok 2019	Rok 2020
Domowe	44	42
Inne	270	254

W Gminie Mokrsko działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Podstawowym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i narkotyków oraz zmiany struktury ich spożywania oraz zapobiegania powstaniu nowych problemów wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków. Komisja przez swoją działalność zwiększa zdolność do radzenia sobie z istniejącymi problemami osób uzależnionych i ich rodzin, kształtuje zdrowy styl życia oraz wspiera i pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych.

Do Komisji w 2020 r. wpłynęły 3 wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Działalność GKRPA w Gminie Mokrsko opiera się głównie na zadaniach związanych z:

- a) Podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- b) Kontrolą przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
- c) Profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii polegającymi głównie na przyznawaniu dotacji projektom profilaktycznym głównie dla placówek oświatowych Gminy Mokrsko, tzw. mini grantom.
- d) Opiniowaniem wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Mokrsku.
- e) Inicjowaniem działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Integralną częścią działalności GKRPA jest funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków rodzin uzależnionych. Punkt ma swoją siedzibę w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku, gdzie przewodnicząca GKRPA przyjmuje zgłoszenia od osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. Punkt Konsultacyjny jest miejscem, gdzie prowadzone jest poradnictwo i konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz współuzależnionych. W Punkcie

motywowane są zarówno osoby uzależnione jak i członkowie ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego. Jednocześnie motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia.

W 2020 r. odbyło się 12 posiedzeń, na których omawiana była sytuacja osób zgłaszanych przez członków rodziny oraz instytucji takich jak: Policja, Prokuratura Rejonowa, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, kuratorów sądowych. Zgłoszenia przedkładane były ze względu na nadużywanie alkoholu i występującą niejednokrotnie związaną z tym przemocą w rodzinie oraz zaniechaniem podstawowych obowiązków wobec rodziny. Łącznie objęto pomocą 43 osoby. Dominującą problematyką zgłoszeń było uzależnienie od alkoholu – 10 zgłoszeń, przemoc domowa – 14 zgłoszeń, uzależnienie od narkotyków – 1 zgłoszenie. Pozostałe zgłoszenia dotyczyły problematyki związanej z rozwodami, alimentacją, eksmisją oraz hazardem – 12 zgłoszeń.

Osoby uzależnione, które wyrażają wolę do podjęcia terapii kierowane są do terapeuty uzależnień, którego dyżur jest również finansowany ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terapeuta pełni dyżur 2 razy w tygodniu (poniedziałek od 9.00 – 14.00, środa 13.00 – 18.00).

W 2020 r. ze spotkań z punkcie z terapeutą korzystało regularnie 11 osób. Odbyło się również 17 spotkań interwencyjnych. Część wizyt realizowanych było w formie zdalnej ze względu na brak innej możliwości oraz stan trwającej pandemii. Problemy, z którymi najczęściej zgłaszają się klienci to nadmierne spożywanie alkoholu i straty z tym związane, diagnoza uzależnienia, problemy ze zdrowiem psychicznym, chęć nabycia umiejętności podtrzymania abstynencji. Pojawiły się również tematy związane z przemocą i NSP (Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi). Ten ostatni dotyczy zwłaszcza osób młodych.

Członkowie GKRPA wraz z dzielnicowym Gminy Mokrsko przeprowadzili kontrolę wybranych podmiotów gospodarczych korzystających z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych działających na terenie Gminy Mokrsko w dniu 10 grudnia 2020 roku.

Przebieg kontroli był oparty na zasadach ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Podczas przebiegu nie stwierdzono większych zastrzeżeń w stosunku do zasad korzystania z wcześniej wspomnianego zezwolenia.

W 2020 r. opracowywane były 2 projekty: przez kadrę Domu Kultury w Ożarowie oraz Ochotniczą Straż Pożarną w Mokrsku, a bezpośrednimi odbiorcami byli uczniowie z terenu Gminy Mokrsko. Projekty te miały swoje odzwierciedlenie w idei profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, gdyż ściśle wiązały się z w/w tematyką.

Reasumując w 2020 roku Komisja wykonywała swoje zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi substancjami psychoaktywnymi kierując się dobrem całej społeczności lokalnej stale współpracując z Urzędem Gminy, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Komendą Powiatową Policji w Wieluniu, Prokuraturą Rejonową i Sądem Rejonowym w Wieluniu.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego:

Główną ideą Zespołów Interdyscyplinarnych jest kompleksowa, efektywna pomoc jednostkom, rodzinom, grupom znajdującym się w trudnych sytuacjach rodzinnych.

Z uwagi na specyfikę działania Zespołu posiedzenia odbywają się po każdorazowym wpłynięciu do Punktu Konsultacyjnego formularza Niebieskie Karty.

W minionym roku do Punktu Konsultacyjnego wpłynęło 6 Niebieskich Kart, na potrzeby których zorganizowano 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 5 posiedzeń Grupy Roboczej. W sumie pomocą objęto 14 rodzin. (tj. 6 nowych, 8 kontynuacji)

W związku ze stosowaniem przemocy 4 sprawców przemocy domowej odbyło kare pozbawienia wolności.

Ponadto, poza procedurą Niebieskiej Karty członkowie Zespołu omawiali także inne trudne sytuacje rodzinne, nieobjęte procedurą Niebieskiej Karty osób zamieszkałych na terenie Gminy Mokrsko.

Rozdział 4 Zadania własne i zlecone

Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego o najszerszym zakresie kompetencji. Wykonuje dwa rodzaje zadań: zadania własne, mające na celu zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty oraz zadania zlecone przede wszystkim z zakresu administracji rządowej. Zarówno zadania własne jak i zlecone gminie mają charakter obowiązkowy, jeśli ustawy tak nakazują lub w innych przypadkach dobrowolny. Poniżej w tabeli scharakteryzowane zostały najważniejsze zadania gminy z zakresu własnego i zleconego.

ZADANIA GMINY	
<u>WŁASNE</u>	<u>ZLECONE</u>
• opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów, • sporządzenie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej, • udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania dla osób tego pozbawionych, • przyznawanie i wypłacanie zasiłków (okresowych, celowych, stałych), • opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne za osobę, która zrezygnowała z wykonywania zatrudnienia na rzecz sprawowania bezpośredniej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny, • organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, • prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych, • dożywianie dzieci, • kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca, • opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, • utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.	• organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, • przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, • prowadzenie i rozwój środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, • przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, udzielanie schronienia, posiłku i ubrania cudzoziemcom, • przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, udzielanie schronienia, posiłku i ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP.

Zadania zlecone to zadania, które państwo powierza samorządowi, ze względów pragmatycznych w drodze normy ustawowej lub w drodze indywidualnych porozumień. Ciągłe traktuje się je jako zadania państwowe z określonymi tego konsekwencjami, np. finansowanie wykonania, ściślejszy nadzór. Zadania z zakresu administracji rządowej, które mają charakter dobrowolny, gmina może wykonywać na podstawie porozumień z organami tej administracji. Podobnie też gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości innych jednostek samorządu terytorialnego tj. powiatu i samorządu województwa na podstawie porozumień zawartych z tymi jednostkami.

Powiat jest jednostką samorządu terytorialnego II stopnia i podziału administracyjnego, obejmującą część obszaru województwa. Tak jak gmina ma wymiar społeczny. Wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gminy. Zadania tak jak w przypadku gminy dzielą się na własne i zlecone oraz na obowiązkowe i dobrowolne.

ZADANIA POWIATU	
<u>WŁASNE</u>	<u>ZLECONE</u>
• opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, • prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, • prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, • organizacja opieki w rodzinach zastępczych, pomoc pieniężna, wypłacanie wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych, • zapewnienie opieki i wychowania dla dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców przez tworzenie i prowadzenie placówek adopcyjno-opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, placówek wsparcia dziennego, tworzenie programów pomocy dziecku i rodzinie, • pokrycie kosztów utrzymania dzieci w wymienionych placówkach, • przyznanie pomocy pieniężnej dla osób opuszczających całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, • prowadzenie i rozwój domów pomocy społecznej i umieszczanie w nich podopiecznych, • prowadzenie mieszkań chronionych, • utworzenie i utrzymanie powiatowego centrum pomocy rodzinie.	• pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne, • prowadzenie i rozwój ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, • udzielanie pomocy cudzoziemcom w zakresie interwencji kryzysowej, • finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców, • realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci.

Rozdział 5 Pomoc społeczna

5.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W obszarze pomocy społecznej na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym m.in. przyznawanie wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Do zadań własnych gminy realizowanych przez Ośrodek należy w szczególności: przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu, kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku oraz do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca, jak również, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne czy świadczenie pracy socjalnej. W zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie gminy funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy dostępny dla 34 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Instytucją realizującą świadczenia pomocy społecznej na terenie Gminy Mokrsko jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku, który realizuje statutowe zadania wynikające z ustaw dotyczących pomocy społecznej, przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie. Ośrodek Pomocy Społecznej swoim działaniem obejmuje wszystkie miejscowości wchodzące w skład gminy. W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniona jest profesjonalna kadra, realizująca cele i zadania wynikające z ustaw. Za działalność OPS odpowiada kierownik. Jest on upoważniony do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań zleconych i zadań własnych gminy. Jego obowiązkiem jest coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka przed Radą Gminy oraz przedstawienie potrzeb pomocy społecznej na obszarze jego działalności. Ponadto kierownik wydaje decyzje w sprawie świadczeń, nadzoruje i koordynuje pracę podległych mu pracowników oraz placówek opieki instytucjonalnej oraz zawiera umowy cywilno – prawne na wykonywanie usług opiekuńczych przez osoby fizyczne i organizacje społeczne.

Schemat organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku

5.2. Zadania i świadczenia z zakresu polityki społecznej

Zasadniczym celem działania pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna w miarę możliwości doprowadza do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Do zadań ośrodka pomocy społecznej między innymi należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków pieniężnych, udzielanie pomocy rzeczowej, schronienia, posiłku, ubrania - osobom tego pozbawionym; świadczenie usług opiekuńczych w domu, pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne, sprawienie pogrzebu, opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i zdrowotne, udzielenie pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem. Ważnym zadaniem jest również praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Są to zadania złożone i trudne. Wymagają bowiem uwzględnienia nie tylko aktualnych, doraźnych potrzeb osób i rodzin, lecz także włączenia się w realizację takiego modelu pomocy środowiskowej, który polega na mobilizowaniu osób i rodzin do aktywnego radzenia sobie z problemami przy wykorzystaniu lokalnego potencjału. Pomoc środowiskowa zakłada współdziałanie służb socjalnych z wieloma podmiotami, m.in. policją, sądem, placówkami służby zdrowia, szkołami, urzędami,

organizacjami pozarządowymi itp. Klienci pomocy społecznej to przede wszystkim osoby o niskich dochodach, bezrobotni, niepełnosprawni, przewlekle chorzy, osoby niezaradne życiowo, bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osoby samotne, osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, osoby opuszczające zakłady karne.

Ośrodek Pomocy zapewnia pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, a także organizuje pomoc instytucjonalną kierując je do domów pomocy społecznej lub dziennych ośrodków wsparcia.

Budżet na zadania realizowane z ustawy o pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Mokrsko na świadczenia w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i celowych, dożywiania i usług opiekuńczych w przedstawionej tabeli wskazuje skalę wydatków na świadczenia pomocy społecznej.

5.3. Udzielone świadczenia – zadania własne i zlecone gminie za rok 2020

Wysokość udzielonych świadczeń – zadania własne i zlecone gminie w 2020 r.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	221	X	497 697	89	252
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2	18	205	114 085	18	19
w tym przyznany dla osoby samotnie gospodarującej	3	17	193	112 576	17	17
pozostającej w rodzinie	4	1	12	1 509	1	2

ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	5	19	47	14 444	19	49
w tym przyznane z powodu bezrobocia	6	11	25	7 894	11	28
długotrwałej choroby	7	4	12	3 817	4	8
niepełnosprawności	8	0	0	0	0	0
innego niż wymienione	9	5	10	2 733	5	18
POSIŁEK - OGÓŁEM	10	159	3 489	28 651	32	159
w tym dla dzieci	11	151	3 479	26 336	24	151
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	12	9	3 822	99 987	9	11
w tym specjalistyczne	13	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE - OGÓŁEM	14	22	X	8 975	21	64
w tym specjalne zasiłki celowe	15	0	0	0	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	16	9	96	231 555	9	91

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYGNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
			OGÓŁEM	W TYM:	
				NA WSI	
0		1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	221	89	89	252
w tym:		151	49	49	159
świadczenia pieniężne	2				
świadczenia niepieniężne	3	70	40	40	93
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	221	89	89	252
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	106	106	314
w tym:		X	53	53	168
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7				

Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT. SOCJALNY	8	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
		0	0

POWODY PRYZNANIA POMOCY ZA 2020 ROK

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	W TYM:	
			NA WSI	
0		2	3	4
UBÓSTWO	1	1	1	3
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	5	5	25
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ		5	5	25
BEZROBOCIE	6	20	20	64
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	21	21	47
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	18	18	50
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	17	17	43

W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	1	1	4
RODZINY WIELODZIETNE	11	4	4	19
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	1
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	2	2	8
NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	17	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	18	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	19	2	2	8
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	1	1	2

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ ZA 2020 ROK

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	W TYM:	
			NA WSI	
0		1	3	4
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	142	142	420
o liczbie osób	2	32	32	32
1				
2	3	27	27	54
3	4	24	24	72
4	5	36	36	144
5	6	21	21	105
6 i więcej	7	2	2	13
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+ 10 +11 +12 +13 +14+15)	8	78	78	316
o liczbie dzieci	9	14	14	42
1				
2	10	38	38	146
3	11	24	24	118
4	12	2	2	10
5	13	0	0	0
6	14	0	0	0
7 i więcej	15	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	21	21	31
o liczbie dzieci	17	17	17	17
1				
2	18	2	2	4
3	19	0	0	0
4 i więcej	20	2	2	10

RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	1	1	2
o liczbie osób 1	22	0	0	0
2	23	1	1	2
3	24	0	0	0
4 i więcej	25	0	0	0

Podsumowując cała praca wykonywana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku sprowadza się do udzielania szeroko rozumianej pomocy społecznej a zwłaszcza do koordynacji realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Ponadto OPS może kierować wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Działalność OPS wymaga współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami o charakterze charytatywnym, fundacjami, osobami fizycznymi a także jednostkami organizacyjnymi służby zdrowia i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz innymi instytucjami ubezpieczeniowymi.

Rozdział 6 Realizacja projektów unijnych

Projekt „Rodzina razem” realizowany był na terenie gminy Mokrsko w latach 2018-2019. Głównym założeniem projektu było szerzenie i rozwój usług specjalistycznych, mających na celu poprawę jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt był skierowany do osób zamieszkujących teren gminy Mokrsko w woj. łódzkim. Projekt zakładał działania prewencyjne mające na celu poprawę sytuacji 12 rodzin, którym groziła utrata dzieci i umieszczenie ich w pieczy zastępczej. Łącznie 59 osób zostało objętych pomocą psychologa, pedagoga, radcy prawnego, asystenta rodziny, mediatora oraz terapeuty do spraw uzależnień. Każdy specjalista miał określoną liczbę godzin wyznaczoną zgodnie z zapotrzebowaniem na jego usługę. Każda rodzina została odpowiednio zdiagnozowana i skierowana do odpowiedniego specjalisty. Poza wyznaczonymi terminami spotkań z rodziną specjaliści mieli też dyżury w punkcie konsultacyjnym, do którego dostęp mieli uczestnicy projektu. Jednym z założeń projektu było stworzenie punktu konsultacyjnego w budynku GOPS, gdzie przyjmowali specjaliści z prawa, psychologii, pedagogiki i terapii uzależnień, mediacji, w tym pomieszczeniu swoje miejsce również znalazł asystent rodziny. GOPS Mokrsko był w posiadaniu takiego pomieszczenia, które trzeba było doposażyć, aby usługi dla rodzin były jak najlepiej wykonywane i rozwijane. Każdy specjalista przyjmował w umówionym i uzgodnionym z określoną rodziną terminie. W projekcie udział wzięło 12 rodzin (30K/29M), w których istniało zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wszelkie działania projektu były ukierunkowane na poprawę ich sytuacji i pomoc w przezwyciężeniu problemów. Spośród 12 rodzin, na które składało się 59 osób (30K/29M), 2 rodziny były niepełne (samotne matki), jedna rodzina nie była w komplecie ze względu na pobyt ojca w Zakładzie Karnym, w 6 występował problem alkoholowy, 10 osób borykało się z bezrobociem, 4 rodziny miały problem z depresją któregoś z członków, a w 3 rodzinach występowała przemoc, 7 rodzin to były rodziny wielodzietne. Praca asystenta rodziny skierowana była do wszystkich uczestników projektu.

Rozdział 7 Środowiskowy Dom Samopomocy w systemie pomocy społecznej

Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS) w Polsce są jednostką organizacyjną resortu pomocy społecznej działającą na zasadach zadania zleconego zazwyczaj samorządom, ale też fundacjom czy stowarzyszeniom. Podstawą prawną do funkcjonowania tego typu placówek jest Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r, Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Nadzór nad placówkami jest sprawowany również na podstawie powyższych dokumentów. Funkcjonowanie domu określają:

- Statut domu,
- Regulamin organizacyjny,
- Program Działalności Domu i plany pracy domu na każdy rok.

Placówka, jaką jest Środowiskowy Dom Samopomocy, powstała w ramach nowego modelu polityki społecznej państwa, która zmierza do ograniczenia istnienia dużych, izolacyjnych ośrodków dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jej główną ideą jest pozostawienie chorego psychicznie i inne osoby niepełnosprawne w jego naturalnym środowisku, a więc głównie z rodziną i pod opieką przyjaciół.

ŚDS jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób przewlekłe psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Jego głównym celem jest aktywizacja, rehabilitacja i integracja społeczna uczestników, w miarę możliwości przy udziale najbliższej rodziny uczestnika. ŚDS, w zależności od tego dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla:

- osób przewlekłe psychicznie chorych – typ A,
- osób upośledzonych umysłowo – typ B,
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych – typ C,
- osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi – typ D.

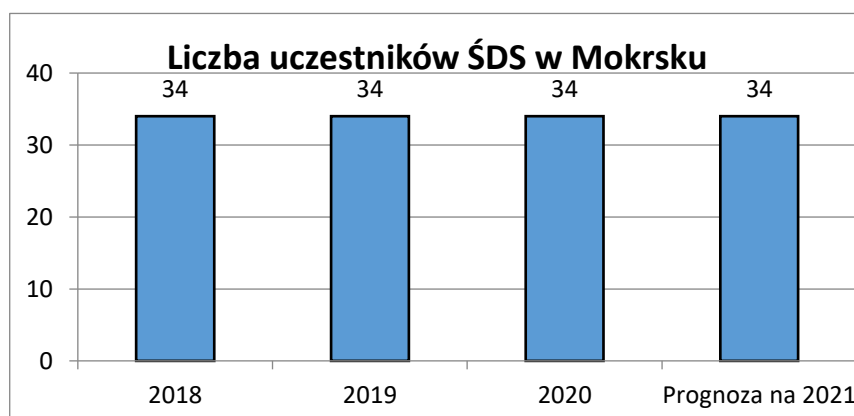
Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku świadczy na rzecz uczestników wiele różnych usług. Są to treningi: funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, umiejętności komunikacyjnych, spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, niezbędną opiekę, terapię ruchową.

Zajęcia odbywają się w formie zajęć grupowych i indywidualnych, których celem jest przysposobienie pensjonariusza do w miarę możliwości samodzielnego funkcjonowania w otaczającym go świecie. Ponadto ŚDS świadczy dla swoich podopiecznych usługi transportowe polegające na dowożeniu na zajęcia z miejsca zamieszkania oraz ciepły posiłek przygotowywany w ramach treningu kulinarnego.

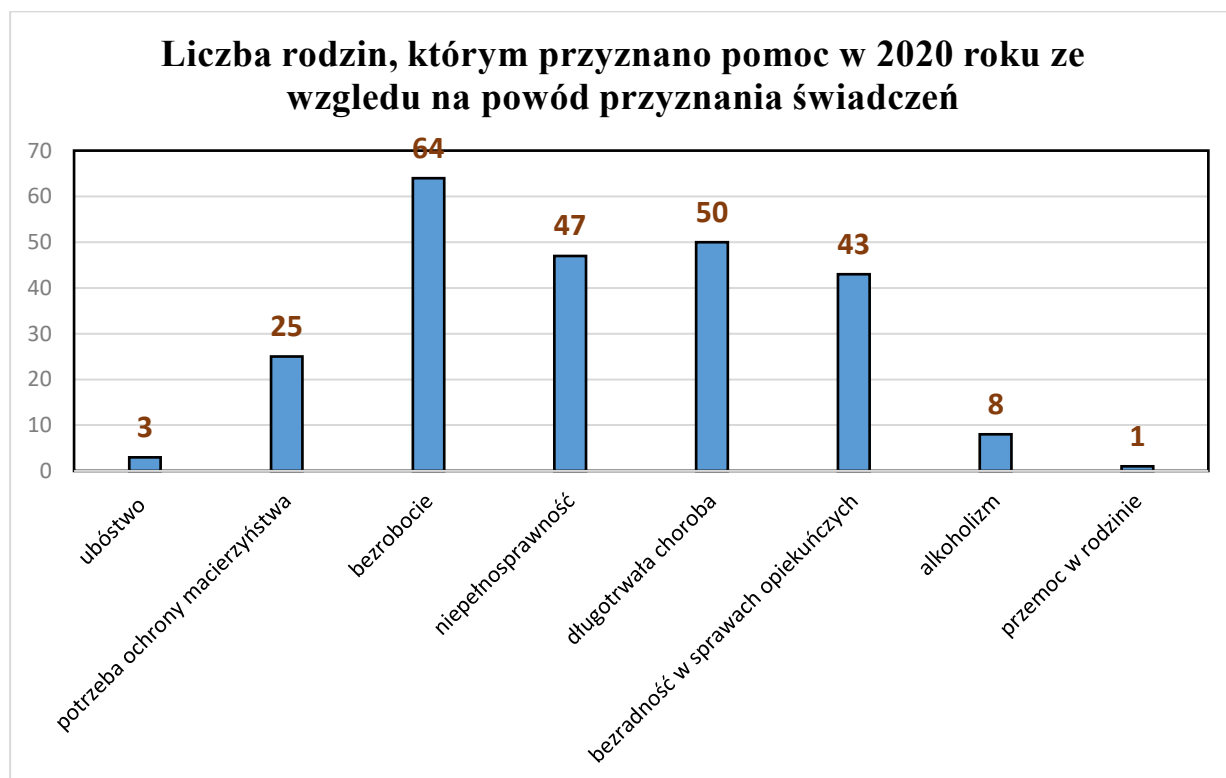
ŚDS zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji zbiorczej i indywidualnej wszystkich uczestników. Dokumentacja zbiorcza zawiera ewidencję uczestników, listy obecności uczestników przebywających na zajęciach, dzienniki dokumentujące pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego. Dokumentacja indywidualna prowadzona jest w odniesieniu do każdego podopiecznego. Zawiera kopię decyzji administracyjnej kierującej osobę do ŚDS a także kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, indywidualny plan wspierająco-aktywizujący, opinie specjalistów, notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego motywacji do udziału w zajęciach i jego zachowań oraz inne dokumenty niezbędne przy opracowywaniu indywidualnego planu wspierająco-aktywizującego.

7.1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku – dane statystyczne

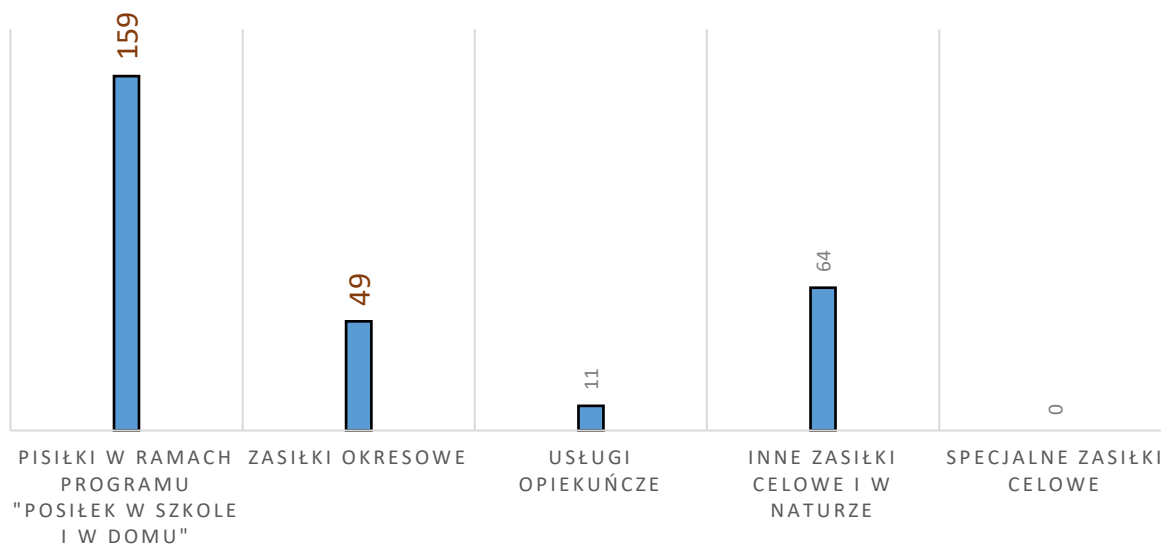
W dniu 20 listopada 1997 roku nastąpiło oficjalne otwarcie Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku. Od tamtej pory był on jednostką organizacyjną działającą w ramach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku obejmującą wsparciem podopiecznych z terenu 2 gmin: Mokrsko i Skomlin. Z dniem wejścia w życie Uchwały Rady Gminy Mokrsko Nr LI/286/10 z dnia 29 października 2010 r w sprawie nadania Statutu Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku – ŚDS jest jednostką organizacyjną Gminy Mokrsko. W 2013 roku ŚDS w Mokrsku zakończył swoją rozbudowę i modernizację co dało możliwość zwiększenia liczby miejsc do 34 i jest to optymalna liczba uczestników jaką może przyjąć ŚDS w Mokrsku.

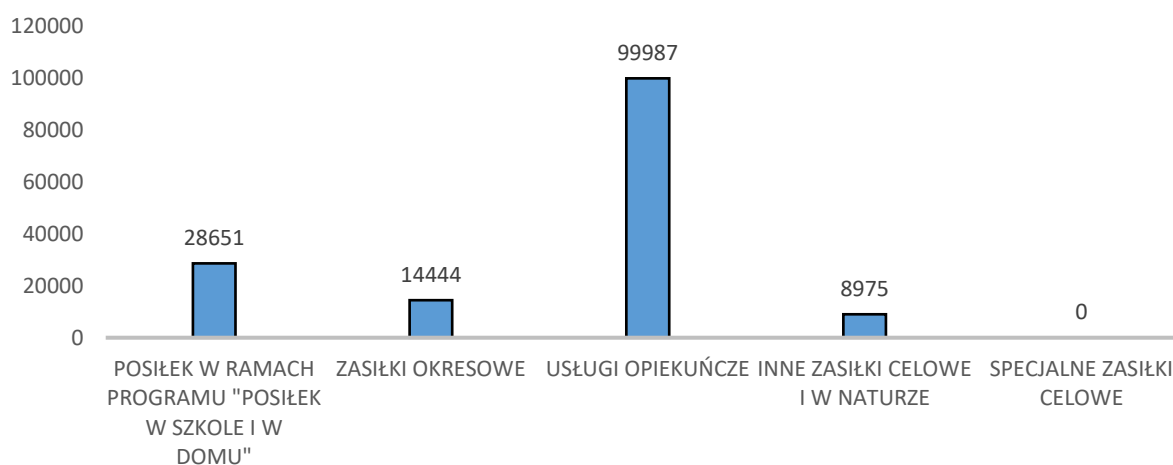
Rozdział 8 Statystyka wybranych elementów pomocy społecznej

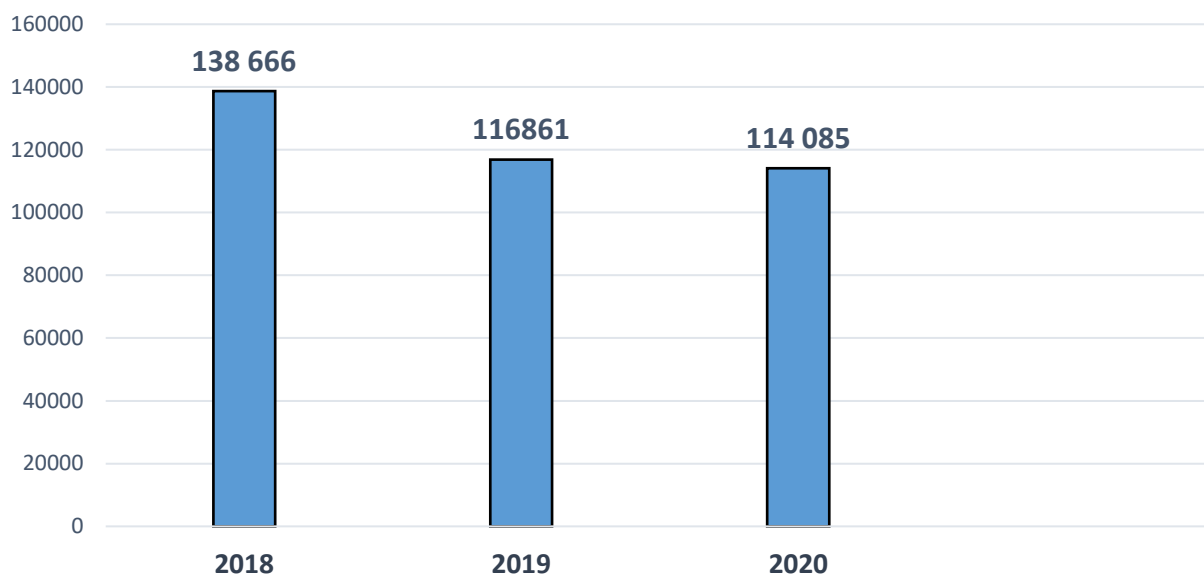
LICZBA OSÓB KORZYSTAJACYCH ZE ŚWIADCZEŃ UDZIELONYCH PRZEZ OPS ZA 2020 ROK W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH

KOSZT ŚWIADCZEŃ UDZIELONYCH PRZEZ OPS W 2020 ROKU W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH

**Koszt świadczeń pieniężnych udzielonych przez OPS w
latach 2018-2020 w ramach zadań zleconych**

Rozdział 9 Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, „Dobry Start” za rok 2020

9.1. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych wypłacono:

L.p.	Świadczenie	Wartość uregulowanych zobowiązań, wykazanych w bilansie na koniec roku	Realizacja świadczeń w roku bieżącym			Razem wykorzystana dotacja (kol. 3 + kol. 6)
			Liczba osób	Ilość świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń	
1	2	3	4	5	6	7
1.	zasiłek rodzinny (a+b+c+d+e+f), z tego:	0,00	X	4420	491 124,45	491 124,45
	- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	0,00	112	1143	105 252,61	105 252,61
	- . zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	0,00	261	2988	348 843,68	348 843,68
	- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	0,00	26	289	37 028,16	37 028,16
2.	dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0,00	16	131	50 201,29	50 201,29
3.	dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0,00	0	0	0,00	0,00
4.	dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	0,00	8	21	16 314,69	16 314,69

5.	dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka (a+b), z tego:	0,00	13	111	21 202,82	21 202,82
	a. dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka pełnosprawnego	0,00	11	108	20 623,82	20 623,82
	b. dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka niepełnosprawnego	0,00	2	3	579,00	579,00
6.	dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka (a+b), z tego:	0,00	20	175	17 287,81	17 287,81
	a. na dziecko do 5 lat	0,00	5	34	2 181,26	2 181,26
	b. na dziecko do 24 roku życia	0,00	15	141	15 106,55	15 106,55
7.	dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	0,00	283	595	27 121,75	27 121,75
8.	dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (a+b) z tego:	0,00	65	635	40 900,79	40 900,79
	a. na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0,00	3	34	3 176,38	3 176,38
	b. na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0,00	62	601	37 724,41	37 724,41
9.	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	0,00	63	667	58 638,20	58 638,20
10.	zasiłek pielęgnacyjny	0,00	96	977	210 012,32	210 012,32
11.	świadczenie pielęgnacyjne	0,00	22	245	446 620,40	446 620,40
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00	9	102	62 500,00	62 500,00
13.	Zasiłek dla opiekunów	0,00	17	177	106 556,00	106 556,00
14.	Świadczenia rodzicielskie	0,00	14	115	105 104,89	105 104,89
15.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	0,00	38	38	38 000,00	38 000,00
16.	„Za życiem”	0,00	1	1	4 000,00	4 000,00
17.	Fundusz alimentacyjny	0,00	20	195	76 200,00	76 200,00
18.	Razem świadczenia (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15+16+17)	0,00	X		1 771 785,41	1 771 785,41
19.	składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych	0,00	20	193	73 874,99	73 874,99
20.	koszty obsługi - 3% od wypłaconych świadczeń	0,00	X	X	56 300,00	56 300,00
21.	Ogółem (18+19+20)	0,00	X	193	1 901 960,40	1 901 960,40

L.p	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego w 2020 roku	Liczba
1.	Dłużnicy alimentacyjni w gminie Mokrsko	20
2.	Świadczenia alimentacyjne	195
3.	Osoby uprawnione do otrzymywania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	15
4.	Rodziny pobierające świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	9
5.	Decyzje wydane w sprawach dotyczących świadczeń alimentacyjnych przez organ właściwy wierzyciela – gminę Mokrsko	22

**Informacje na temat należności z tytułu wypłaconych świadczeń
z funduszu alimentacyjnego**

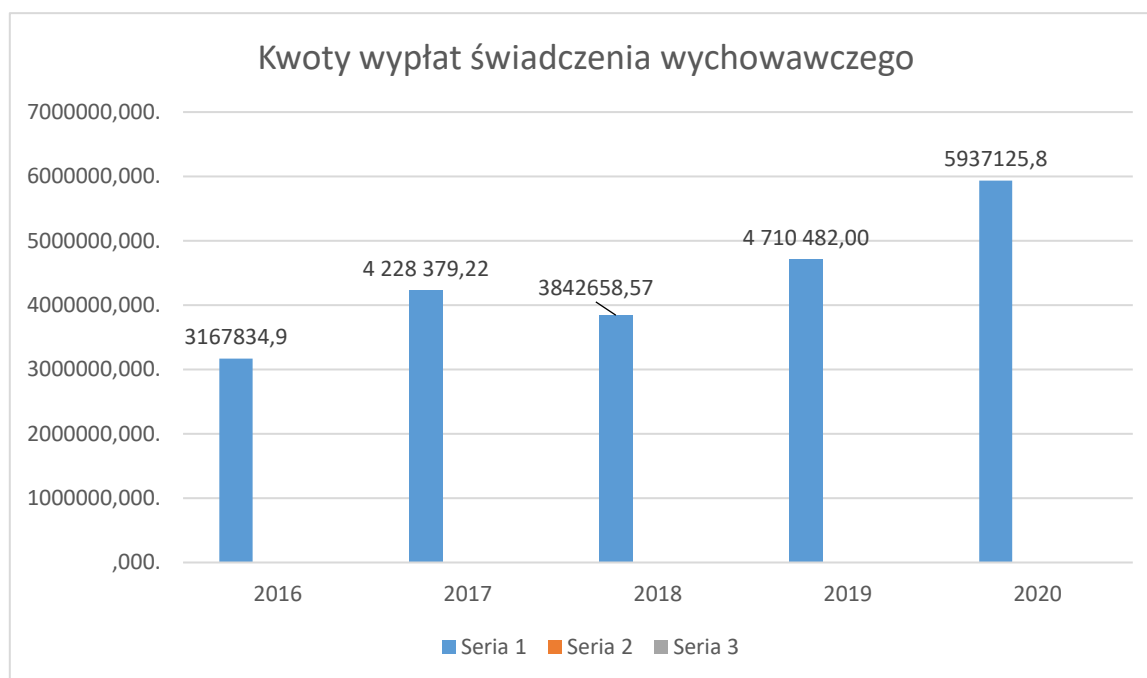
L.p.	Wyszczególnienie	2019	2020
1.	Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na ostatni dzień roku	1.382.506,97	1.398.941,77
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:	60.431,40	86.635,20
2.1.	Przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	36.258,50	64.560,19
2.1.1.	Odsetki ustawowe za opóźnienie	44.363,29	31.447,83
2.2.	Przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela	24,172,30	22.075,01

9.2. Świadczenia wychowawcze

Program „Rodzina 500+” na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wypłacono świadczenia wychowawcze dla 612 rodzin. Wydano 717 decyzji, zrealizowano 11 925 świadczenia na kwotę 5 937 125,80.

		WARTOŚĆ UREGULOWANYCH ZOBOWIĄZAŃ WYKAZANYCH W BILANSIE NA KONIEC ROKU 2019	Realizacja świadczenia wychowawczego w roku 2020			
			Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wykonanie dotacji
			2	3	4	5
Świadczenie wychowawcze	1	0,00	1 867	612	11 925	5 937 125,80
Koszty obsługi	2	3 978,00	x	x	x	47 225,94
ogółem	3	3 978,00	1 867	612	11 925	5 984 351,74

Rok wypłaty	Kwota wypłat
2016	3 167834,90
2017	4 228 379,22
2018	3 842658,57
2019	4 710 482,00
2020	5 937 125,80

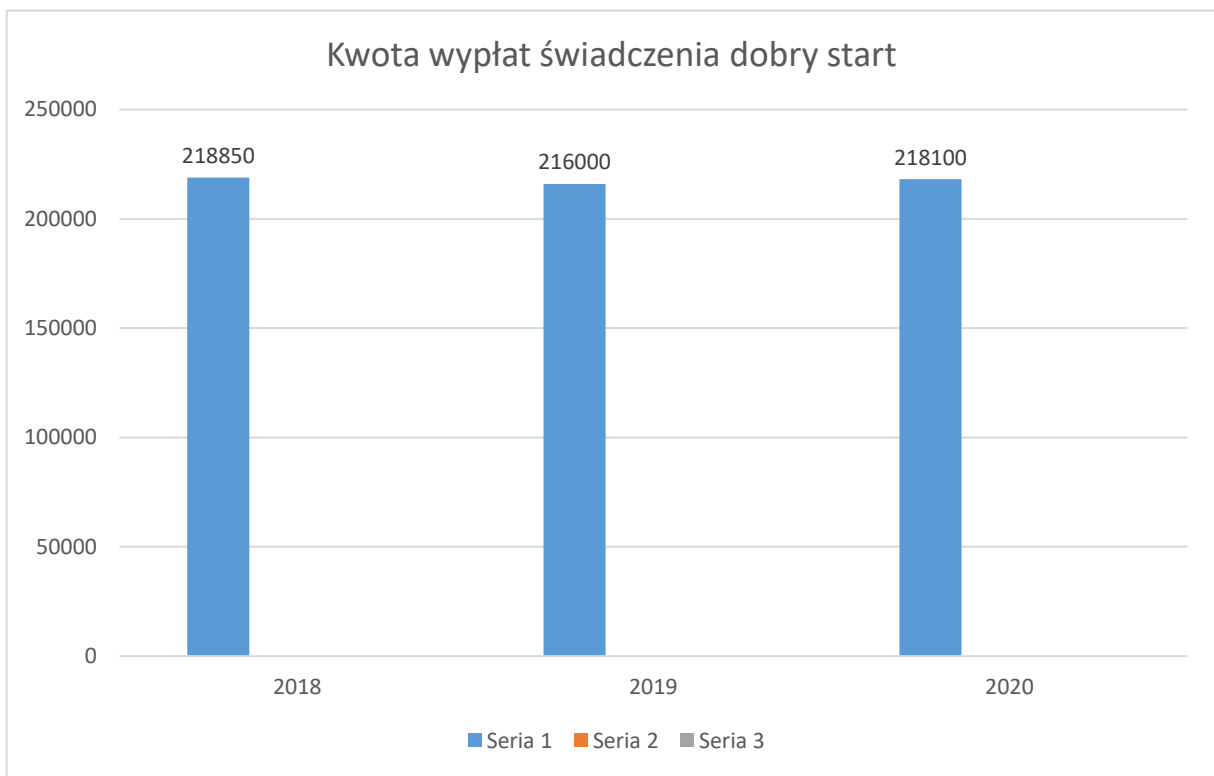

9.3. „Dobry Start”

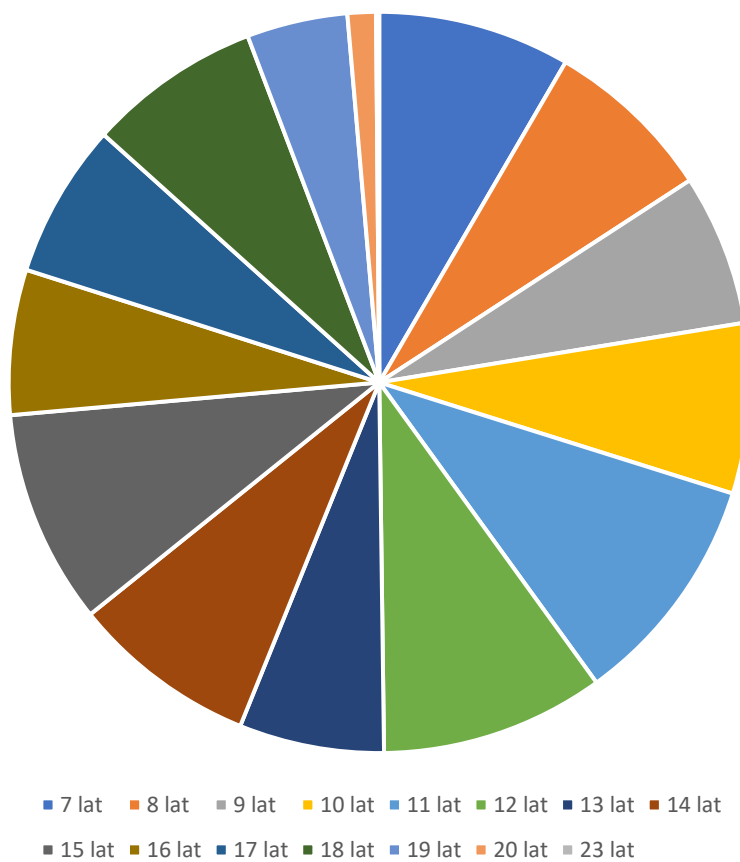
Rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego wszedł w życie 1 czerwca 2018 roku na mocy Uchwały Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu "Dobry start".

Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia "Dobry start" w wysokości 300,00 zł. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód rodziny. Szczegółowe warunki realizacji rządowego programu "Dobry start" określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start". Realizacja programu przez gminę jest zadaniem z zakresu administracji rządowej i wraz z kosztami obsługi finansowana jest w formie dotacji celowej z budżetu państwa. W roku 2020 koszt realizacji programu to 225 370,00 zł, w tym wypłata świadczeń na kwotę 218 100 zł dla 727 uczniów.

		WARTOŚĆ UREGULOWANYCH ZOBOWIĄZAŃ WYKAZANYCH W BILANSIE NA KONIEC ROKU 2019	Realizacja świadczenia dobry start w roku 2020			
			Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wykonanie dotacji
			2	3	4	5
„Dobry Start”	1	0,00	727	499	727	218 100,00
Koszty obsługi	2	0,00	x	x	x	7 270,00
ogółem	3	0,00	727	499	727	225 370,00

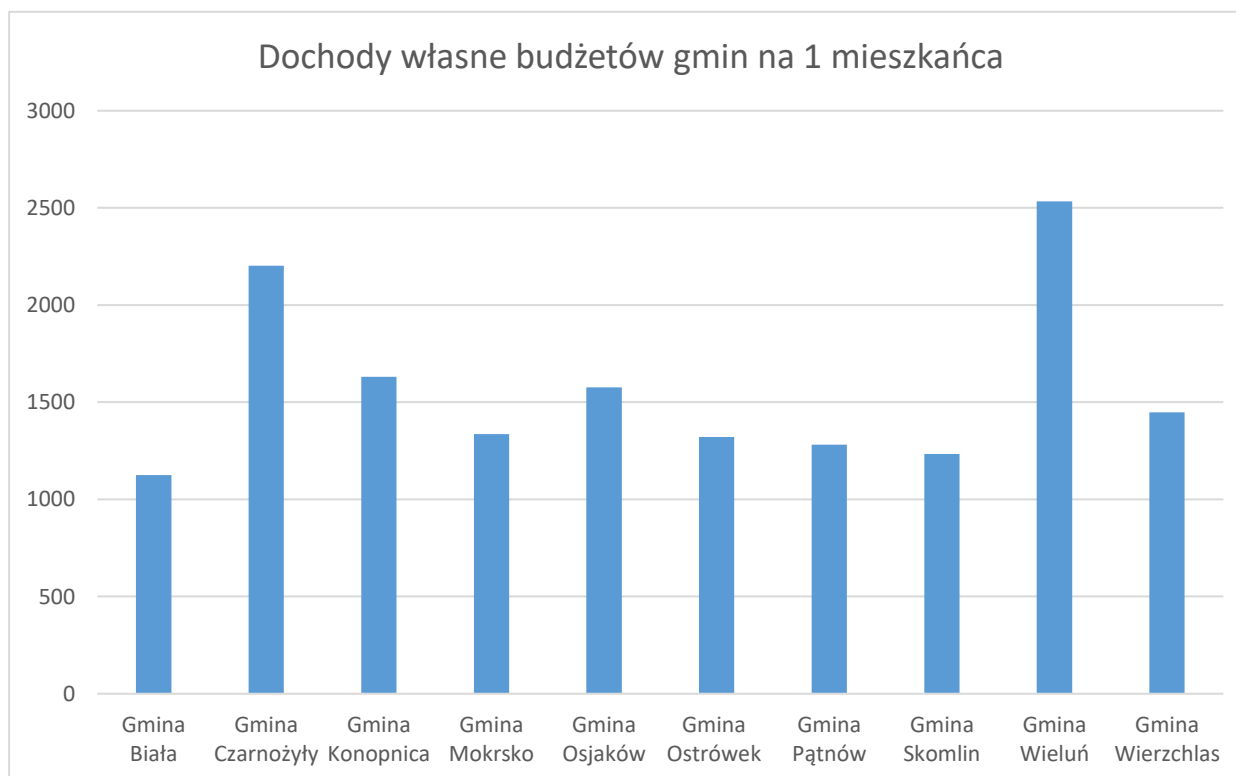
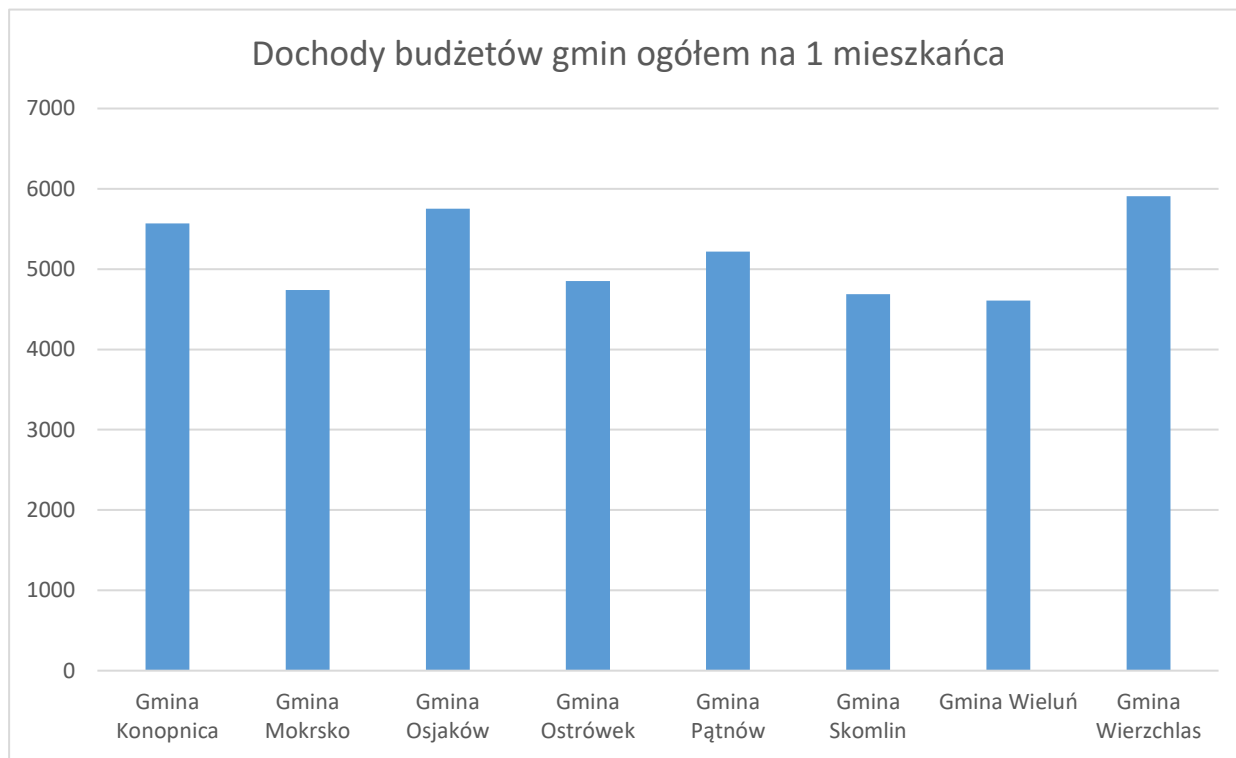

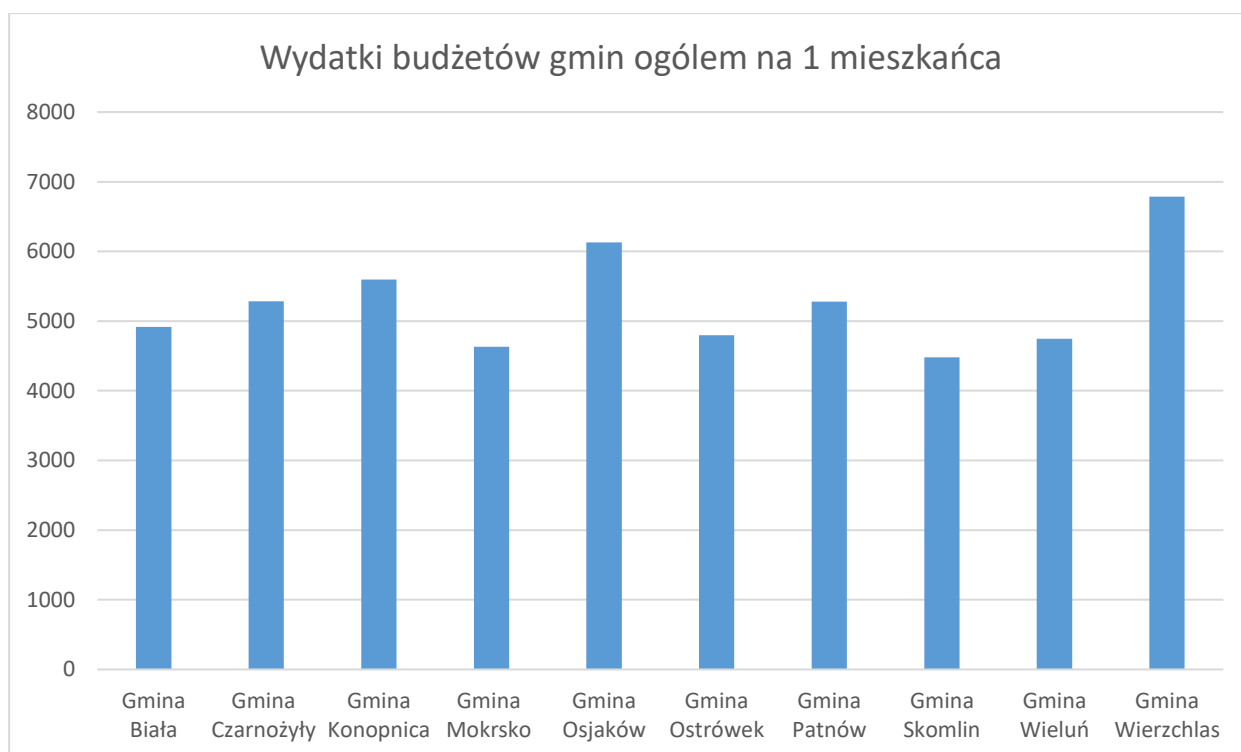
LICZBA ŚWIADCZEŃ Z PODZIAŁEM NA WIEK BIORCY

Rozdział 10 Analiza porównawcza

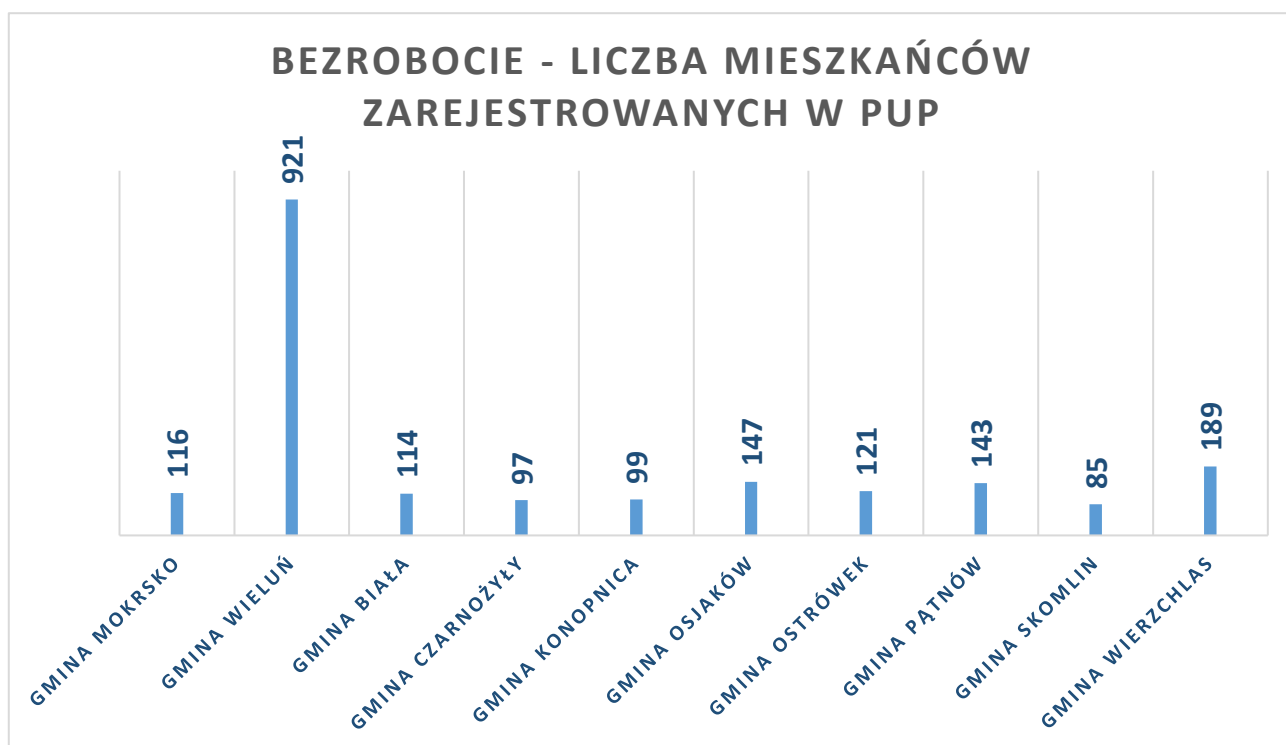
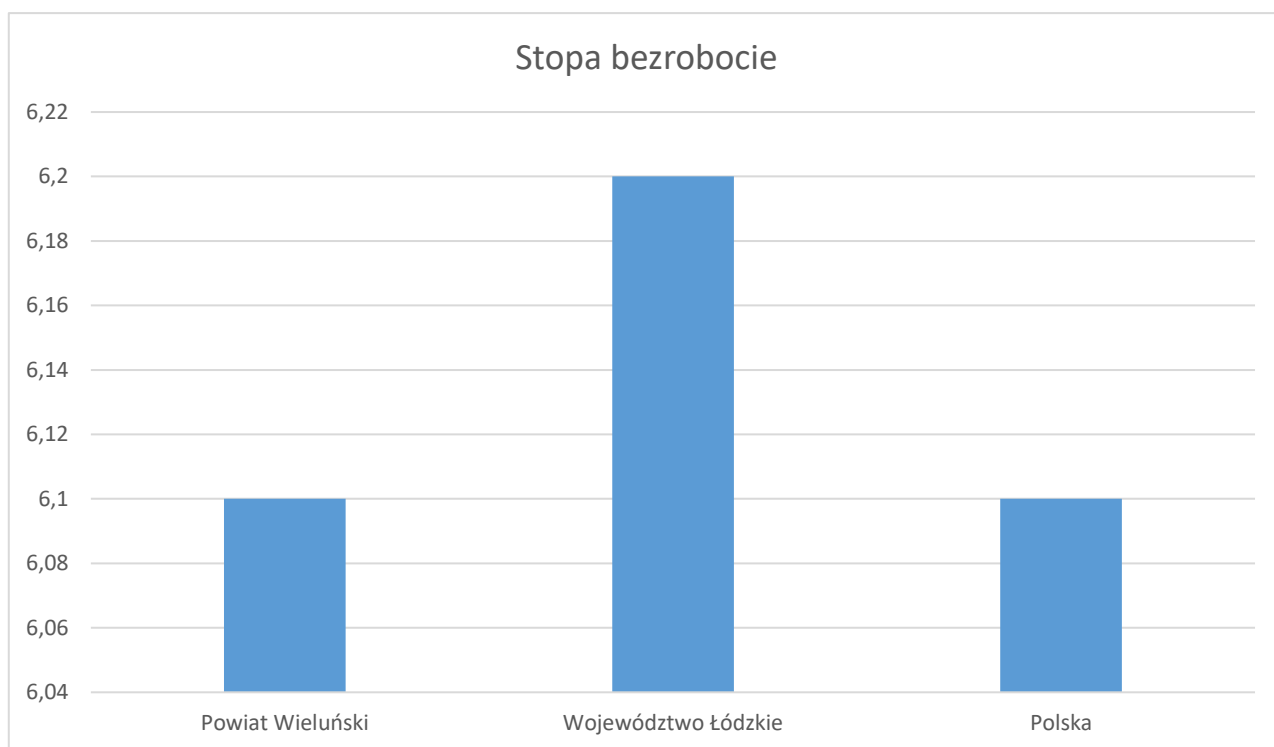
10.1. Finanse publiczne – na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Łodzi z 2019 roku.

10.2. Społeczność– na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Łodzi z 2019 roku.

Rozdział 11 Analiza SWOT

Podczas przeprowadzonej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną powiatu. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które niewyeliminowane będą ją osłabiać (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminnej, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Podczas sesji wszystkich spotkań uczestnicy zostali poproszeni o wskazywanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debat badania ankietowe dały możliwość poznania polityki społecznej powiatu poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną polityki społecznej gminy z jakimi polityka społeczna boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT. Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się pomoc społeczna gminy, pozwala sformułować koncepcje rozwoju poszczególnych jej elementów sprzyjających rozwiązywaniu problemów społecznych.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów polityki społecznej. Zbiór informacji o mocnych i słabych stronach polityki społecznej i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach problematyki społecznej powiatu ułożonych przekrojowo. Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

MOCNE STRONY

1. Rozszerzona działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku o strefę D,
2. Wykształcona i stale podnosząca swoje kompetencje kadra
3. Dom Dziecka w Komornikach
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Regularne dyżury pedagoga szkolnego oraz terapeuty ds. uzależnień
6. 1 świetlica środowiskowa oraz kompleks boisk sportowych „Orlik”, boisko piłkarskie w Komornikach oraz boisko wielofunkcyjne w ramach odnowy centrum w miejscowości Krzyworzeka w ramach Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu
7. 7 placów zabaw na terenie gminy Mokrsko
8. Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej w Krzyworzece-Kamed / Zakład Opieki Medycznej w Mokrsku i Ożarowie- Sanmed
9. Zespoły i kapele ludowe
10. Powstanie Domu Kultury w Ożarowie
11. Powstanie Klubu Pasjonatów Wsi Mokrsko
12. Modernizacja infrastruktury w gminie Mokrsko,
13. Spadek liczby osób bezrobotnych na terenie gminy Mokrsko

SŁABE STRONY

1. Brak działających samopomocowych grup wsparcia typu AA na terenie gminy.
2. Brak funkcjonowania rodzin wspierających,
3. Duża ilość osób umieszczonych w DPS i finansowanych z budżetu gminy,
4. Brak Posterunku Policji
5. Znacznie ograniczone środki na udzielanie pomocy finansowej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6. Brak aktywnej działalności organizacji pozarządowych na terenie gminy
7. Brak dostatecznych połączeń w zakresie Państwowej Komunikacji Publicznej
8. Brak Klubu Seniora
9. Mała liczba punktów z dostępem do darmowego Internetu

SZANSE

1. Rehabilitacja i wsparcie dla osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy,
2. Możliwość uzyskania środków pozabudżetowych w ramach umów patronackich,
3. Możliwość pozyskiwania środków z funduszy celowych z Unii Europejskiej,
4. Współpraca z fundacjami o charakterze ponadregionalnym,
5. Promocja i rozwój kultury na terenie gminy,
6. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
7. Rozwój usług społecznych na rzecz osób starszych,
8. Wzrost aktywności i integracji osób starszych,
9. Rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców we współpracy z organizacjami pozarządowymi
10. Skuteczność w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz przeciwdziałaniu im dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej,
11. Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych

ZAGROŻENIA

1. Wzrost przestępczości,
2. Narastająca agresja wśród dzieci i młodzieży,
3. Zubożenie społeczeństwa spowodowane ogólnoswiatowym kryzysem,
4. Stale pogarszająca się sytuacja ekonomiczna w kraju,
5. Działalność zewnętrznych grup przestępczych (w tym dealerów narkotykowych),
6. Pogłębiająca się bezradność społeczeństwa,
7. Zagrożenie wykluczeniem społeczno-zawodowym,
8. Ujemny przyrost naturalny,
9. Starzejące się społeczeństwo,
10. Migracje zarobkowe mieszkańców gminy,
11. Narastające zjawiska bezradności wyuczonej,
12. Możliwe wykluczenie osób z niepełnosprawnościami,
13. Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież,
14. Zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych,

11.1. Priorytety

EDUKACJA

Priorytetem tego obszaru jest spotęgowanie działań profilaktycznych oraz umocnienie i rozwój struktur edukacyjnych w ramach oświaty.

Działania te należy wspierać szerzeniem wczesnej profilaktyki w placówkach oświatowych oraz dbałością o rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych wśród kadry pedagogicznej.

FINANSE

Priorytetem tego obszaru są starania o pozyskanie wszelkich możliwych środków w tym ze źródeł pozabudżetowych na świadczenie pomocy społecznej.

Działania te należy realizować poprzez udział we wszystkich dostępnych programach i projektach unijnych oraz poprzez współpracę z podmiotami prywatnymi w zakresie pomocy społecznej.

INFRASTRUKTURA

Priorytetem tego obszaru staje się system pomocy osobom niepełnosprawnym, jak i samotnym matkom.

Działania powinny być ukierunkowane na pozyskanie nowych powierzchni z przeznaczeniem zarówno na modernizację ŚDS, Domu dziecka. W 2021 r. zostało zawarte porozumienie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w powiecie kępińskim w celu udzielenia pomocy samotnym matkom.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Priorytetem jest dążenie do zniwelowania bezrobocia oraz zahamowanie procesu marginalizacji najuboższych warstw społecznych.

Działania powinny być realizowane przy wsparciu dla rodzin patologicznych oraz poprzez prowadzenie profilaktyki dla kręgu osób narażonych na możliwość uzależnień. Działania powinny być też skierowane na aktywizację osób korzystających z usług pomocy społecznej na ich dążenie do ponownego usamodzielnienia się.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Priorytetem w tym obszarze jest monitorowanie społeczności lokalnej oraz możliwe szybka reakcja na pojawiające się problemy, która umożliwi przeciwdziałanie jej rozwojowi.

Działania powinny mieć na celu zapewnienie harmonijnej egzystencji społeczności lokalnej a także rozwój współpracy między gminami.

CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania polityki społecznej, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata.

Działalność polityki społecznej w gminie Mokrsko koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **EDUKACJI,**
- **FINANSACH,**
- **INFRASTRUKTURZE,**
- **PROBLEMACH SPOŁECZNYCH,**
- **SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.**

PRIORYTETY - cele, bez których dalszy rozwój konkretnego obszaru nie byłby możliwy.

CELE PIERWSZORZĘDNE - to cele, których realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru.

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategiczny przedstawiono w schematach:

1. EDUKACJA

PRIORYTETY:

1.1.Podnoszenie kwalifikacji

1.1.1. Szkolenia specjalistyczne

1.1.2. Motywacja finansowa kadry

1.1.3. Dostęp do informacji z pomocą społecznej

1.2.Wzmocnienie działalności edukacyjnej i profilaktycznej

1.2.1. Warsztaty dla kadry pedagogicznej i rodziców

1.2.2. Poradnictwo psychologiczne, w tym z zakresu bezpieczeństwa

1.2.3. Wydłużony czas pracy placówek oświatowych

2. FINANSE

PRIORYTETY:

2.1.Pozyskiwanie środków na pomoc społeczną

2.1.1. Właściwe planowanie budżetu gminy

2.1.2. Projekty unijne i własne gminy na rozwiązywanie problemów

2.1.3. Współpraca OPS z organizacjami pozarządowymi

2.2.Współpraca z podmiotami prywatnymi

2.2.1. Pozyskiwanie sponsorów na konkretne projekty

2.2.2. Współpraca przy realizacji inwestycji kapitałowych

2.2.3. Tworzenie umów patronackich

CELE PIERWSZORZĘDNE

2.3.Wsparcie dla imprez kulturalnych i sportowych

2.3.1. Coroczny plan imprez kulturalnych i sportowych

2.3.2. Monitoring i ocena środków finansowych na imprezy

2.3.3. Pozyskiwanie sponsorów imprez kulturalnych i sportowych

2.4.Wsparcie finansowe dla rodzin

2.4.1. Rodziny wielodzietne

2.4.2. Rodziny niepełne

2.4.3. Rodziny najuboższe

3. INFRASTRUKTURA

PRIORYTETY:

- 3.1. System pomocy osobom niepełnosprawnym
 - 3.1.1. Likwidacja barier komunikacyjnych i architektonicznych
 - 3.1.2. Tworzenie środowisk pracy dla niepełnosprawnych
 - 3.1.3. Turnusy wypoczynkowo-rehabilitacyjne
- 3.2. System pomocy samotnym matkom
 - 3.2.1. Porady psychologiczno-prawne stałej, wykwalifikowanej kadry

CELE PIERWSZORZEDNE

- 3.3. Włączenie starszych osób w ramy opieki ŚDS
 - 3.3.1. Pełna rehabilitacja
 - 3.3.2. Spotkania integracyjne; Klub Seniora
 - 3.3.3. Turystyka, treningi i warsztaty
- 3.4. Różne formy opieki w Domu Dziecka
 - 3.4.1. Rodziny zastępcze
 - 3.4.2. Pełna współpraca z rodzinami biologicznymi

4. PROBLEMY SPOŁECZNE

PRIORYTETY

- 4.1. Zapobieganie bezrobociu i uzależnieniu od pomocy społecznej
 - 4.1.1. Warunki do powstania nowych miejsc pracy
 - 4.1.2. Programy terapeutyczne o zaradności życiowej
 - 4.1.3. Grupy aktywnego wsparcia
- 4.2. System wsparcia dla rodzin zagrożonych i patologicznych
 - 4.2.1. Nadzór środowisk zagrożonych
 - 4.2.2. Współpraca z organami wsparcia (Policja, Kurator)
 - 4.2.3. Programy profilaktyczne

CELE PIERWSZORZĘDNE

- 4.3. Przeciwdziałanie i walka z uzależnieniem od „używek”
 - 4.3.1. Grupy wsparcia współpracujące z terapeutami
 - 4.3.2. Współpraca z gminami ościennymi
 - 4.3.3. Programy profilaktyczne i monitoring zagrożeń
- 4.4. Wspieranie tradycyjnych wartości w rodzinie
 - 4.4.1. Współpraca pomiędzy poszczególnymi środowiskami

4.4.2. Treningi przygotowujące do funkcjonowania w rodzinie

4.4.3. Promowanie i rozwijanie autorytetów moralnych

5. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

PRIORYTETY

5.1. Wsparcie dla istniejących i tworzenie nowych grup wsparcia

5.1.1. Opieka specjalistów dla grup wsparcia

5.1.2. Stworzenie systemu motywacji dla członków grup

5.1.3. Przyjazne warunki spotkań – wymiana doświadczeń

5.2. Poprawa bezpieczeństwa poprzez współpracę międzygminną

5.2.1. Współpraca Straży pożarnej z innymi gminami

5.2.2. Nadzór nad obszarami zagrożonymi

CELE PIERWSZORZĘNE

5.3. Zwiększenie dostępu do kultury

5.3.1. Aktywizacja środowisk twórczych

5.3.2. Modernizacja obiektów kulturalnych

5.3.3. Promocja własnych produktów i podmiotów kulturowych

5.3.4. Współpraca z Domem Kultury w Ożarowie

5.4. Rozwój wolontariatu. Współpraca z innymi organizacjami

5.4.1. Pośrednictwo pracy wolontariatu

5.4.2. Inicjowanie nowych organizacji pomocowych

5.4.3. Promocja strategii i aktywna realizacja jej celów

Rozdział 12 Wdrażanie strategii

Lp.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Wymagane środki	Źródła środków
1	Przyjęcie dokumentu strategii przez kierownictwo Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Mokrsko	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Maj 2021	-	-
2	Przedłożenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Radnym Rady Gminy Mokrsko	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Maj 2021	-	-
3	Zatwierdzenie strategii przez Radnych Rady Gminy Mokrsko	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Maj 2021	-	-
4	Przesłanie strategii do organizacji pozarządowych i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Maj 2021	-	Budżet gminy
5	Publikacja strategii w formie wydawnictwa lub biuletynu	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Czerwiec 2021	-	Budżet gminy
6	Analiza celów i kierunków działania ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i zadań mogących uzyskać	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	2021-2030	-	-

	wsparcie ze środków pomocowych				
7	Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	GOPS organizacje pozarządowe	2021 - 2030	-	Budżet gminy

Rozdział 13 Monitorowanie strategii

Monitoring i ewaluacja realizacji strategii będzie służył sprawdzeniu czy planowane działania zostały zrealizowane i jaki jest ich wynik. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w terminie późniejszym, ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Będzie służyć także do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej.

Opracowanie Strategii ma posłużyć lepszej, bardziej skutecznej realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej w gminie Mokrsko. Monitorowanie i ewaluacja realizacji Strategii odbywać się będzie w oparciu o systematyczną sprawozdawczość dokonywana w ramach nadrzędnych priorytetów strategii. Na bieżąco sprawowany będzie nadzór nad realizacją programu i podejmowane zostaną niezbędne działania w celu osiągnięcia wyznaczonych celów w gminie Mokrsko.

Lp.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1	Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji celów i kierunków działania zamieszczonych w strategii	Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	każdego roku
2	Ocena realizacji strategii	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	każdego roku
3	Organizowanie debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	raz na 2 lata